Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. április 19., szerda
LXXV. évfolyam
87. (21358.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 1,88 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Sürgősségi eljáráshoz folyamodnak az önkormányzatok

Ellepett a szemét, továbbra sincs szolgáltató

Fotó: Nagy Tibor

Maros megye 2-es számú hulladékgazdálkodási övezetében, ahová 18 önkormányzat tartozik, köztük Marosvásárhely is, továbbra sincs szolgáltató a háztartási hulladék összegyűjtésére és elszállítására. Szeméthegyek állnak a lakótelepeken, a lakosság türelme elfogyott, egyre nagyobb a felháborodás, az elégedetlenség, hogy a felelősök képtelenek kezelni a helyzetet. Az integrált hulladékgazdálkodás menedzsmentjéért felelős Ecolect Közösségi Társulásnál még mindig folyamatban van az egyetlen pályázó cég dokumentációjának elemzése – mondta kedden Tóth Brezovszky Andrea**, a társulás ügyvezető igazgatója.**

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Teázz a Házban!

Áprilisban a Teázz a Házban! beszélgetőest témája a Román Televízió Kaláka című műsora, amely a táncházmozgalom köré épült. A beszélgetés az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány Marosvásárhely, Sáros utca 1. szám alatti székhelyén lesz április 20-án, csütörtökön 18 órától.

2.

Ukránbúza-ügy

Tovább dagad Kelet-Európában a búzadömping okozta botrány. Az érintett országok – Lengyelország, Bulgária, Csehország, Románia, Szlovákia és Magyarország – egységesen szeretnének fellépni az Európai Bizottsággal szemben azért, hogy vezessék vissza az ukrán búzára a vámot.

6.

Inni vagy vezetni?

Az ittas vezetést Romániában a törvény szigorúan bünteti, ennek ellenére egyesek szeszes ital fogyasztása után is könnyelműen volánhoz ülnek, és reménykednek, hogy megússzák. A kormány az idei évtől szigorított a közúti szabályokon, és nőttek a bírságok is.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. április 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a 0265-212-304-es telefonszámot!

Aktuális

A múlt őrizői

Kaáli Nagy Botond

Bernády városa címmel egész napos eseménysorozatot szervez szombaton a Maros Megyei Múzeum és a Marosvásárhely Műemléki Topográfiája program – a műemléki világnap alkalmából negyedszer kerül sor a minden évben más és más tematikát körüljáró eseménysorozatra. Idén a vezetett séták és épületismertetések a neves marosvásárhelyi polgármester személyisége köré csoportosulnak – délelőtt Bernády házait, délután pedig nagyratörő építészeti elképzeléseit ismerhetik meg közelebbről az érdeklődők. A műemléki világnapot amúgy éppen a tegnap negyven éve hozta létre az ICOMOS, azaz a Műemlékek és Műemléki Együttesek Nemzetközi Tanácsa (International Council on Monuments and Sites), amelyet 1965-ben Varsóban alapítottak, egy évvel a műemlékek és műemléki együttesek konzerválásáról és restaurálásáról szóló karta, azaz a Velencei Karta aláírása után. Az ICOMOS nemzetközi nemkormányzati szervezet, amely munkájával a műemlékvédelemmel kapcsolatos kérdések ismertté tételét, a műemlékek és építészeti együttesek védelmét segíti elő, és az UNESCO 1972-es Világörökség Egyezménye alapján az UNESCO Világörökség Bizottságának állandó műemlékvédelmi-kulturális örökségvédelmi szakértő intézménye – szerepe meghatározó a világ műemlékvédelmében. A tanács 1983-ban határozta el, hogy meghirdeti a műemlékek világnapját, hogy ezáltal

(Folytatás a 3. oldalon)

ÁPRILIS

19., szerda

A Nap kel
6 óra 29 perckor,
lenyugszik
20 óra 15 perckor.
Az év 109. napja,
hátravan 256 nap.

Isten éltesse!

Ma **EMMA**,
holnap **TIVADAR** napja.
TIVADAR: a görög Theodoroszból latin közvetítéssel került a magyar nevek közé. Jelentése: Isten ajándéka.

IDŐJÁRÁS

Eső lehetséges
Hőmérséklet:
max. 16 °C
min. 5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. április 18.

1 EUR	4,9372
1 USD	4,4994
100 HUF	1,3303
1 g ARANY	289,3661

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Közösen kitakarítjuk!

A Marosvásárhelyi Rádió partnereivel közösen idén is megszervezi az április 22-i Föld napján a Közösen kitakarítjuk! című akciót. Idén a Hétfák és a marosszentkirályi gát közötti szakaszon fogják megtisztítani a Maros két partját, ebben számítanak a lakosság segítségére. A Közösen kitakarítjuk! 2023-as kiadására 22-én, szombaton 11 órától kerül sor.

Nyílt nap a szülészeten

Május 5-én, a szülésznők nemzetközi napja alkalmából a Maros Megyei Sürgősségi Kórház szülészeti-nőgyógyászati osztálya nyílt napot szervez. A szülészetet meglátogatni óhajtó várandós nők május 2-áig jelentkezhetnek az assef.salanastere@spitalmures.ro címen, a helyek száma korlátozott. Az osztály meglátogatása csak előzetes regisztrációval lehetséges, a terhes nőket május 5-én 10.15 órakor a kórház kapujánál (SMURD-bejárat) várják, és onnan kísérik fel őket a 9. emeletre, ahol a tevékenységek 10.30-kor kezdődnek. A rendezvény azoknak szól, akik az említett egységben terveznek szülni, a cél a szülészeti osztály meglátogatása, és a kórházi kezeléssel, az ismeretlen helyzetekkel kapcsolatos félelmek eloszlatása. A várandós nők tájékoztatást kapnak a felvételről, a vajúdásról, a szülésről, az első kórházi napokról, majd kis csoportokban meglátogatják a szülőszobákat és a rooming-in (anya és baba) szobákat. A látogatáshoz szükséges védőfelszerelést minden résztvevő a kórterem bejáratánál kapja meg.

28. Rügyfakasztó Gyöngykoszorú Erdőcsinádon

Április 22-én, szombaton tartják Erdőcsinádon a 28. hagyományos Rügyfakasztó Gyöngykoszorú néptánc-, népzene- és népdaltalálkozót. A meghívott együttesek felvonulása délben lesz, utána köszöntők hangzanak el. A csoportok 13 órától mutatják be műsorukat. 18.30-kor szakmai előadásra kerül sor. A találkozó a 19 órakor kezdődő táncházzal zárul. Szervezők: az erdőcsinádi református egyházközség és a Marosszék Kulturális Egyesület. A találkozót megelőzően április 21-én, pénteken 19 órakor a marosvásárhelyi Napsugár és a soproni Pendelyes néptáncegyüttes mutatja be műsorát a kövesdombi székházban, jegyek a helyszínen kaphatók.

Szórványsorsok Erdélyben

Április 20-án, csütörtökön 17 órától a marosvásárhelyi református Kistemplom gyülekezeti házában Szórványsorsok Erdélyben címmel a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének Maros megyei fiókja szerzői estet szervez, amelyen bemutatják az egyesület által eddig megjelentetett riportköteteket, illetve az újságírók által írt könyveket. Az újságírószakmáról, a riportírásról is szó lesz a kötetlen beszélgetésen. Jelen lesznek: Antal Erika, Bodolai Gyöngyi, Bögözi Attila, Gáspár Sándor, Farczádi Attila, Karácsonyi Zsigmond, Nagy Miklós Kund, Simonffy Katalin, Szucher Ervin, Tomcsányi Mária, Vajda György. Az est házigazdája Simonffy Katalin, a MÚRE alelnöke és Bögözi Attila ügyvezető elnök, vendéglátó Lakatos Péter lelkipásztor, műsorvezető Kulcsár Andrea, az RTV helyi stúdiójának munkatársa.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Teázz a Házban!

Áprilisban a Teázz a Házban! beszélgetőest témája a Román Televízió Kaláka című műsora, amely a táncházmozgalom köré épült. A beszélgetés az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány Marosvásárhely, Sáros utca 1. szám alatti székhelyén lesz április 20-án, csütörtökön 18 órától.

1977-ben született meg az RTV magyar adásában a Kaláka ifjúsági tévéműsor, amely az autentikus népzene, néptánc felmutatását tűzte ki célul a képernyőn, a hagyományokhoz való tudatos viszonyulást. A 17-18 éves fiataloknak lehetőséget nyújtott az erdélyi magyar társadalom szellemi és tárgyi örökségének megismerésére. A Kaláka műsorok, a szerzők szándéka szerint, egyfajta szembefordulást is jelentettek a hetvenes években egyre hangsúlyosabban kibontakozó kultúrforradalommal.

Négy év alatt kilenc Kaláka műsor készült el, Erdély közel 30 nagy múltú középiskoláját és szinte minden jelentős néprajzi tájegységet felvonultatva. A rendezvények közel 1000 résztvevőt és sok szakembert mozgósítottak. 1980-ban megszűnt a műsor, öt évvel később az adás is. Sem a rendszerváltás előtt, sem utána nem született átfogó – sem elméleti, sem adatfeltáró – munka a Kaláka tudatformáló, hagyományátörökítő jelentőségéről.

Ezért is vált indokolttá összeállítani a műsorok történetének (eddig teljesen hiányzó) adattárát, és a feltárt források alapján összefoglalni a jelenség előremutató irányvonalait.

Az est meghívottjai: Györfi Erzsébet, Zakariás Erzsébet, Simonffy Katalin, Pávai István, Szalay Zoltán, Sinkó András, Simó József.

Az esemény partnere a budapesti Hagyományok Háza és a TVR1 magyar adása.

Jótékonysági bállal ünnepli fennállását a Marosvásárhelyi Rotary Téka Klub

Fennállásának 19. évfordulója alkalmából jótékonysági bált szervez a Marosvásárhelyi Rotary Téka Klub. Az eseményre április 22-én kerül sor a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban. A jótékonysági bálon befolyó pénzösszegből a szervezet a helyi fiatal színészeket támogatja.

Az eseményen fellép a Bekecs Néptáncegyüttes, a Blue Art zenekar és DJ Döme. A rendezvény nyitott bárki számára, aki kellemes hangulatban és környezetben kíván egy estét eltölteni, és támogatni szeretné a helyi fiatal színművészeket. Részvételi szándékukat, kérjük, jelezzék a 0744-774-975-ös telefonszámon vagy bármelyik Rotary Téka Klub tagnál.

A Rotary az elmúlt 19 év alatt sikerrel teljesítette célját, vagyis számos jótékonysági tevékenységet, támogatást, humanitárius ügyek felkarolását vállalta fel. A szervezet alapelve az, hogy lehetőségeihez mérten támogassa a település, a régió lakóit, tehetségeit, kezdeményezéseit, eszméit, de túl az adományokon a Rotary a barátságról, a közösségről, az emberi kapcsolatok kialakításáról, ápolásáról és megszilárdításáról, a kölcsönös egymásra figyelésről is szól – mondta *Bányai István* elnök. (*közlemény*)

A római kerámia világa Mikházán

Április 22-én 11-16 óra között, a műemlékvédelmi világnap alkalmából a mikházi régészeti parkban a római kerámia világát ismerhetik meg az érdeklődők. Szó lesz a kerámia történetéről, az edények funkcionalitásáról, az edénytöredékek szerepéről és értelmezési lehetőségeiről a régészeti feltárások során. Megtapasztalhatják a korongolást, megtekinthetik az edények restaurálásának eljárásait, a múzeum szakemberei a helyszínen restaurálnak római cserépedényeket. A római konyhában kísérleti régészeti bemutatók lesznek, valamint egy, az edények régi és mai használatát szemléltető minikiállítást is berendeznek. A Milites Marisensis Egyesület csapata a római tábori életet ismerteti. A legifjabbak „régészeti ásatáson” vehetnek részt, regisztrálhatják a felfedezett edénytöredékeket, sőt restaurálhatnak is.

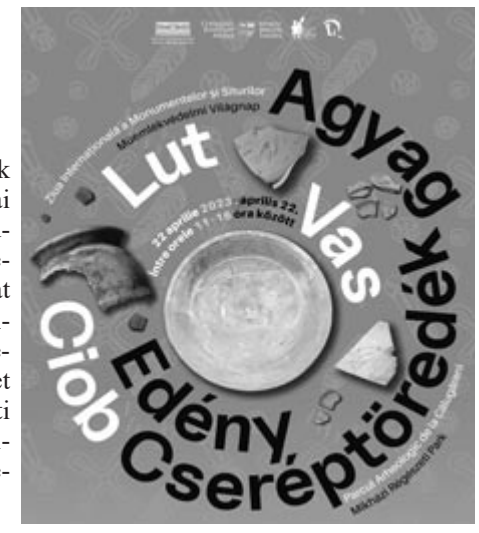

RENDEZVÉNYEK

Bernády városa – műemléki világnap

A Maros Megyei Múzeum a Marosvásárhely Műemléki Topográfiája program keretében április 22-én, szombaton negyedszerre szervez eseményeket a műemléki világnap alkalmából, ezúttal Bernády városa címmel. A szokásos vezetett séták, épületismertetések a neves marosvásárhelyi polgármester személyisége köré épülnek, az előkészületben lévő Bernády-kiállítás új kutatási eredményeire is alapozva. Délelőtt 11 órakor Újvári Dorottya és Orbán János művészettörténészek a Bernády házai című magyar és román nyelvű sétára várják az érdeklődőket a Trébely utca 7. szám előtt (az Erdő utcai útkereszteződésnél). 15 órakor a városépítő polgármester nagyratörő építészeti elképzeléseit Orbán János és Jeremiás István ismerteti a Bernády álmai. Ami megvalósult és ami nem című sétán, találkozó a Kultúrpalota előtt.

Szent György Marosszentgyörgyön

Április 22-én, szombaton a 19 órakor kezdődő szentmisén a marosszentgyörgyi római katolikus templomban a helyi Soli Deo Gloria vegyes kar énekel, utána ünnepi műsorral köszönti a templom, az egyházközség és a község védőszentjét, Szent György vértanút. Vezényel Simon Kinga karnagy. Később tábortűz lesz a plébánia kertjében.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Egyetlen székelyföldi helyszín szerepel az EP petíciós bizottságának romániai programjában

Egyetlen székelyföldi helyszín, a Sepsiszentgyörgy melletti Sugásfürdő szerepel az Európai Parlament Petíciós Bizottságának (PETI) májusi romániai programjában, ahol a medvekérdésről tájékozódik a küldöttség; a Hargita megyei helyszíneket nem hagyták jóvá.

A bizottság május 15-18. közötti romániai programját hétfőn közleményben ismertette az RMDSZ. A háromnapos látogatás menetrendjében egyedüli székelyföldi helyszínként a Kovászna megyei Sugásfürdő szerepel.

„Sajnálom, hogy az általa javasolt programot, amely több székelyföldi helyszínt tartalmazott – köztük Hargita megyei településeket is – nem fogadták el Brüsszelben a parlamenti pártok" – idézi a közlemény Tánczos Barna környezetvédelmi minisztert, aki szerint most a sepsiszentgyörgyi helyszínen kell „minél teljesebb képet" adni a teljes régió helyzetéről.

Az RMDSZ Hargita megyei minisztere ezzel a megye tanácselnökének, Borbolyt Csabának a pénteki bejelentésére reagált, aki kifogásolva, hogy nem szerepel Hargita megyei helyszín a programban, levélben kérte a bizottságot: látogasson el a legtöbb medvét és medvekárt jegyző megyébe is.

Tánczos Barna szerint a látogatás jó alkalom az erdők és nagyvadak kezelésére hozott bukaresti intézkedések bemutatására. Számos előrelépés történt, miután az elmúlt két és fél évben prioritásként kezelték a területet – mondta a miniszter az azonnali beavatkozás lehetőségét és a villanypásztor beszerzéséhez nyújtott támogatást említve. Idén nemzetközi konferenciát is szerveznek a medvekérdésről, erre visszavárják a PETI képviselőit – tette hozzá.

Az EP-bizottság Bukarestben kezdi meg munkalátogatását, ahol a környezetvédelmi tárca képviselői mellett a környezetvédelmi ügynökség, az erdőőrség, az erdészet (Romsilva) és a rendvédelmi szervek képviselőivel is találkozik – közölték. Az uniós parlamenti testület tagjai a szintén tag Vincze Loránt javaslatára érkeznek Romániába a medvekárokról tájékozódni.

A látogatás során az illegális fakitermelés kapcsán benyújtott Szucsáva megyei petíciókat is a helyszínen vizsgálják. Az EP-képviselő szerint a küldöttek helyi vezetőkkel, szakértőkkel, civil szervezetek képviselőivel, gazdákkal is találkoznak. „Fontos, hogy Bukarest es Szucsáva megye mellett Székelyföldre is ellátogatnak, ahol a kompromisszumos döntés értelmében Sepsiszentgyörgyön és a hozzá tartozó Sugásfürdőn egyeztetünk majd a medveproblémáról" – idézi a közlemény Vincze Lorántot, aki hozzáteszi: igyekszik folyamatosan napirenden tartani az EP-ben a romániai medvekérdést.

A közleményben Tamás Sándor, a Kovászna megyei önkormányzat elnöke hangsúlyozza: Sugásfürdő „aktuális helyszín", az üdülőtelepen egy futónak majdnem az életét vette a nagyvad.

Péter Ferenc Maros megyei tanácselnök a múlt heti szovátai medvetámadást idézi fel, rámutatva, hogy a Felső-Maros mente is „problémás terület". Fontos, hogy az uniós döntéshozók is megismerjék a problémát – teszi hozzá.

A PETI romániai látogatásának egyik oka a Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök által a medvekérdés kapcsán 2019-ben benyújtott petíció, melyhez Kovászna, Maros és Brassó megye elöljárói is csatlakoztak. Ezt már tárgyalta, de nem zárta le a bizottság, hanem az ügyben hozott bukaresti intézkedéseket is nyomon követi. (*MTI*)

Svájc továbbra sem hajlandó Ukrajna katonai támogatására

Svájc továbbra sem hajlandó katonai támogatást nyújtani az orosz támadás ellen védekező Ukrajnának, közvetett módon sem – jelentette ki Alain Berset szövetségi elnök kedden Berlinben Olaf Scholz német kancellárral folytatott megbeszélése után.

A svájci elnök a német kormányfővel tartott tájékoztatóján a Gepard típusú német légvédelmi harcjárműhöz Svájcban gyártott lőszerek Ukrajnába juttatása körüli vitáról kérdésre válaszolva kijelentette, hogy hazája továbbra is tartja magát a semlegességhez, ami azt jelenti, hogy egyik félnek sem nyújt katonai támogatást.

Nem lehet elvárni egy országtól, hogy megszegje saját törvényeit – húzta alá Alain Berset. Hozzátette, hogy az ország hitelességének fenntartásához is elengedhetetlen a törvényekben rögzített kötelezettségvállalások teljesítése.

Ugyanakkor Svájc minden egyéb lehetséges eszközzel támogatja Ukrajnát, humanitárius segítséget nyújt, csatlakozott az Oroszország elleni EU-s szankciókhoz és zárolt 7,5 milliárd frank értékű orosz vagyont – mutatott rá a szövetségi elnök.

Olaf Scholz kiemelte, hogy Oroszország Ukrajna elleni támadása olyan korszakforduló, amely mindenkit az addigi nézetei, álláspontja felülvizsgálatára késztet. Hozzátette: reméli, hogy ez a folyamat Svájcban is végbemegy, és így a hadifelszerelések ügyében is változás történik. Mint mondta, szoros figyelemmel követik az erről szóló svájci közéleti, politikai vitákat.

Jelezte: kormánya továbbra is igyekszik majd elérni, hogy Bern engedélyezze az Ukrajnának átadott Gepardok használatához szükséges svájci gyártmányú lőszerkészlet felszabadítását és Ukrajnába juttatását. Kérdésre válaszolva azt is elmondta, hogy Alain Bersettel folytatott tárgyalásán is napirendre vették az ügyet.

Németország mellett Spanyolország és Dánia is kérelmezte már a berni vezetésnél, hogy engedélyezze Gepard-lőszerek átadását Ukrajnának. A svájci kormány rendre elutasította ezeket az úgynevezett reexportálási kérelmeket. A német kormány azt is igyekszik elérni, hogy megvásárolhasson a svájci hadseregtől használaton kívüli Leopard-2 típusú német gyártmányú harckocsikat, amelyekkel a német hadsereg (Bundeswehr) pótolhatná a saját állományából Ukrajnának átadott harckocsikat. (*MTI*)

Új szintre lép Peking és Moszkva katonai együttműködése

Új szintre emelve fejleszti a katonai és haditechnikai együttműködését Peking és Moszkva – jelentette ki Li Sangfu kínai védelmi miniszter az orosz hivatali partnerével, Szergej Sojgu orosz védelmi miniszterrel kedden folytatott moszkvai találkozóján.

„Kína és Oroszország fegyveres erői feltétlenül végrehajtják az államfők által kötött megállapodásokat, és előmozdítják a katonai és a haditechnikai együttműködést, valamint a katonai kereskedelmet Kína és Oroszország között. Ezeket mindenképpen új szintre fogjuk emelni" – mondta Li.

„Védelmi miniszteri kinevezésem után az első látogatásom éppen Oroszországba vezetett, hogy a külvilág számára demonstrálja a kínai–orosz kapcsolatok fejlettségének magas szintjét, és megmutassa a szilárd elszántságot a kínai és orosz fegyveres erők közötti stratégiai együttműködés megerősítésére" – tette hozzá.

A kínai miniszter nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy személyesen fogadta őt Vlagyimir Putyin orosz elnök. Sojgunak megköszönte, hogy a kinevezése után tőle kapta az első gratulációt. Kifejezte meggyőződését, hogy kettejük között jó munka- és személyes kapcsolat fog kialakulni.

„Erőfeszítéseink összehangolása a nemzetközi színtéren stabilizáló hatással van a világ helyzetére, és hozzájárul a konfliktuspotenciál csökkentéséhez. (...) Fontos, hogy országaink egyformán értékelik a globális geopolitikai tájkép folyamatban lévő átalakulásának lényegét" – mondta Szergej Sojgu.

Az orosz védelmi tárca vezetője emlékeztetett rá, hogy a márciusi moszkvai csúcson a két ország elnöke megerősítette: a kétoldalú átfogó partnerség és stratégiai együttműködés a legmagasabb szintre emelkedett. Hangsúlyozta, hogy Oroszországnak és Kínának ezt továbbfejlesztve határozott támogatást kell nyújtaniuk egymásnak a katonai együttműködés terén.

Sojgu méltatta, hogy Li Oroszországot választotta első külföldi útja célországának, akárcsak Hszi Csin-ping kínai elnök a márciusi újraválasztása után. Azt kívánta vendégének, hogy miniszterként sok sikert érjen el a hazája védelmében, a védelmi kapacitás megerősítésében és a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg további modernizálásában.

„Meggyőződésem, hogy önnek az Oroszországi Föderációval folyó együttműködésben szerzett széles körű tapasztalatai elősegítik mind a Kínai Népköztársaság fegyveres erőinek fejlődését, mind pedig az országaink közötti katonai együttműködés bővítését. Számítok a legszorosabb és legtermékenyebb együttműködésre önnel az országaink, népeink, valamint Oroszország és Kína fegyveres erői közötti megbonthatatlan barátság szellemében" – mondta Sojgu.

A felek a kínai védelmi miniszter látogatása alkalmából egyetértési nyilatkozatot írtak alá arról, hogy az Orosz Fegyveres Erők Vezérkari Akadémiája és a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg Nemzeti Védelmi Akadémiája között „testvéri kapcsolatokat" alakítanak ki. A kínai delegáció tagjai felkeresték az Oroszországi Föderáció Nemzeti Védelmi Vezetési Központjának egyes létesítményeit.

A kínai katonai küldöttség a Kreml falánál megkoszorúzta az ismeretlen katona emlékművét. (*MTI*)

Ország – világ

Véget ért a vakáció

Szerdán véget ér a húsvéti vakáció, folytatódik a tanítás az iskolákban. A tanév rendje szerint a következő szünidő a nyári nagyvakáció lesz, amely június 17-én kezdődik és szeptember 3-áig tart. Az Iskola másképp és a Zöldhét elnevezésű, egyenként ötnapos iskolai rendezvénysorozatokat február 27-e és június 16-a között kell megszervezni, az időszak kiválasztását az iskolákra bízzák. (*Agerpres*)

Bútorgyárban ütött ki tűz

Tűz ütött ki egy bútorgyárban Görgénysóaknán, egy ember égési sérüléseket szenvedett – közölte a Maros megyei katasztrófavédelmi felügyelőség (ISU). A tűz a bútorgyár első emeletén, a 100 négyzetméteres lakkozórészlegen terjedt el. Egy személy égési sérülések miatt szorult orvosi ellátásra, hárman pánikrohamot kaptak. A tűzoltóknak sikerült megakadályozni a lángok további terjedését. Az épület földszintből és két emeletből áll, minden szintje 200 négyzetméteres. (*Agerpres*)

Bekérettek az orosz külügyminisztériumba három nagykövetet

Bekérették az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Kanada nagykövetét az orosz külügyminisztériumba – közölte az orosz diplomáciai tárca. „Az Oroszország belügyeibe való durva beavatkozással és a diplomáciai státuszukkal összeegyeztethetetlen tevékenységgel kapcsolatban az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Kanada nagykövetét beidézték a külügyminisztériumba" – áll a moszkvai diplomáciai tárca közleményében. A minisztérium egyéb részletet nem közölt. A három misszióvezető hétfőn a 25 évi szabadságvesztésre ítélt Vlagyimir Kara-Murza ellenzéki politikus és újságíró szabadon bocsátását követelte a moszkvai városi bíróság lépcsőjén. (*MTI*)

A múlt őrizői

(Folytatás az 1. oldalról)

is felhívja a figyelmet a műemlékvédelem fontosságára, lehetőségeire, szükségességére. Az első műemléki világnapot 1984. április 18-án tartották – azóta világeseménnyé nőtte ki magát a kezdeményezés.

Április 18-a körül – és természetesen nem csak – mi is elgondolkodhatunk azon, hogy mivé lett a gyönyörű, régi épületeink – műemlékek avagy sem – jó része. Hogy Erdély Európa egyik, kastélyokban és udvarházakban leggazdagabb vidéke (volt), és hogy a szocialista diktatúra milyen iszonyatos rombolást végzett közöttük. Hogy mennyire pusztították el a kétosztályos káderek és talpnyalóik épített örökségünk java részét. Hogy az őket követő politikai niemandok mennyire hagyták tovább omlani a már tönkretett, sok esetben felbecsülhetetlen anyagi, avagy eszmei értékű épületeket, legyen szó kastélyokról, udvarházakról, várakról vagy templomokról. Hogy még ma, több mint harminc évvel a rendszerváltás után is olvashatunk olyan véleményeket a közösségi médiában, hogy jól tették, hogy veszni hagyták őket, hiszen a „kizsákmányoló" réteg hajlékai voltak, amelyeket a szegény parasztok és jobbágyok véres hátán húztak fel. Hogy még ma is tartja magát ez az elképesztő, szemenszedett, pszeudotörténészi, ótvarul aljas hazugság. És hogy olyanok élnek körülöttünk, akik nem csak bedőlnek neki, hanem még hirdetik is a tézist, miszerint mindennek az értéke a saját, műveletlen és csökött górcsövükön keresztül érvényes csupán.

És elgondolkodhatunk azon is, hogy mi lesz ezen épületek sorsa. Vannak kúriák és kastélyok szép számmal, amelyek nem műemlékek. Vannak örökösök, akik visszaperelték és vissza is kapták őket. Voltak, akik eladták, mert nem volt pénzük felújítani (hiszen az uradalomból befolyt összegek tartották fent őket, az uradalom visszaszolgáltatásáról pedig a legtöbb esetben szó sem lehet). A szerencsésebbeknek sikerült felújítaniuk, és vagy bekapcsolták a turisztikai, vendéglátóipari körforgásba, vagy magánlakként használják őket. De azok esetében, amelyek műemlékek, az örökösök előtt nehéz út áll, hiszen mindannyian tudjuk, hogy mekkora macera ezeket rendbe hozni – eredeti anyagok satöbbi.

Oldalakat lehetne írni minderről – egy cinikus, és a múlt minden darabkáját lerombolni akaró rendszer észveszejtő pusztításáról, Erdély épített örökségének, idegenforgalmi látványosságainak lerombolásáról, majd romokban hagyásáról, a kevés, családjának egykori ingatlanaihoz körömszakadtáig ragaszkodó, azokat visszaszerző, a szocialista diktatúrában tönkretett nemesi família küszködéséről és áldozatvállalásáról. Nem írok róla oldalakat, mert nincsen rá sem hely, sem keret. De most, a műemlékvédelmi világnap környékén az épített örökségünk és kultúránk iránt fogékony emberekként gondoljunk egy keveset azokra, akik sokszor névtelenül, a médiát mellőzve, családjuk körében és velük vállvetve dolgoznak azon, hogy az egykori gyönyörű erdélyi hajlékok kis része megmeneküljön a sorstól, amit a villanyszerelők és cipészlegények által vezetett kultúrmisszió szánt nekik.

Ellepett a szemét, továbbra sincs szolgáltató

(Folytatás az 1. oldalról)

Azokon a településeken, ahol rendkívül súlyos és tarthatatlan a helyzet, nagy mennyiségű hulladék gyűlt össze, sürgősségi megoldást keresnek, próbálják elszállíttatni a hulladékot. Négy önkormányzat jelezte, hogy sürgősségi eljáráshoz kíván folyamodni.

Sürgősségi intézkedés Maroskeresztúron és Marosszentkirályon

Kovács Edit, Maroskeresztúr polgármestere volt az első, aki lépett szemétügyben, hiszen a községben már óriási volt az elégedetlenség. Múlt hét végén a közösségi oldalán tette közzé, hogy sürgősen összehívta a helyi tanácsot. A helyi képviselőtestület gyors döntést hozott, mely sürgősségi intézkedést tett lehetővé. Ennek nyomán pénteken és szombaton elszállították a háztartási hulladékot Maroskeresztúrról és Székelykakasdról. Egyszeri alkalom volt ez az akció.

– Reméljük, hogy a hulladékgazdálkodási szolgáltatás hamarosan visszatér a normális kerékvágásba, és többé nem kell ilyen szélsőséges megoldáshoz folyamodnunk, tekintettel arra, hogy az országos köztisztasági törvény tiltja, még sürgősségi helyzetben is, hogy a közigazgatási egységek közvetlenül ítéljenek oda szerződéseket, ha közösségi társulás tagjai.

Sürgősségi rendszerben egyszeri lehetőség van a háztartási hulladék összegyűjtésére. „Tűzoltás” csupán, nem oldottunk meg vele sokat, mert egy hét múlva ismét összegyűl a szemét. Sajnos az új szolgáltató felől semmi biztatót nem hallunk.

A polgármester kollégák érdeklődnek, hogy hogyan oldottuk meg a hulladékgyűjtést – mondta Kovács Edit polgármester.

Mezőpanitban és Koronkán is a sürgősségi megoldáshoz folyamodnak

Mezőpanit polgármestere, *Bodó Előd Barna* arról tájékoztatott, hogy ha szerdáig (április 19-ig) nem lesz szolgáltató, aznap vagy csütörtökön tanácsülést tartanak, és sürgősségi eljárással összegyűjtik a szemetet a község településein.

– A lakosság türelme és a mi türelmünk is véges. Polgármesterként semmit sem tehetünk, kezünk-lábunk meg van kötve, törvényes lehetőségünk nincsen, s az ostor mégis rajtunk csattan. Két és fél hete nem volt összegyűjtve a szemét a községben. Az emberek haragszanak, hogy a polgármester nem tudja megoldani a szemétkérdést. Nem tudjuk megoldani, mert nincs a hatáskörünkben, az eszközöket kivették a kezünkből – mondta Bodó Előd Barna.

Koronkán a Brantner két hete szállította el utoljára a háztartási hulladékot. A helyi önkormányzat április 18-án, kedden délután tanácsülést hívott össze, amelynek döntése lehetővé teszi, hogy csütörtökön összegyűjtsék a szemetet.

– Koronkán civilizált a lakosság, a régi falurészben a kapun belül tárolják a szemetet, ők megértették a helyzetet. Másutt, ahol kicsi az udvar, kirakták a kukákat a ház elé. Az udvarokban felgyűlt a hulladék, s a meleg napok beköszöntével ez közegészségügyi veszélyforrás. Visszás a helyzet, mert az önkormányzatok tanácsi határozatokat kell hozzanak amiatt, hogy az ADI Ecolect nem köt időben szerződést az egyetlen pályázóval, a Sylevyvel. A határozattal tulajdonképpen az Ecolectet hatalmazzuk fel, hogy 48 órás szerződést kössön, hogy elszállíttathassa a hulladékot. Mi, az önkormányzat senkivel sem köthetünk szerződést. A Brantnerrel január 4-én bontották fel a szolgáltatói szerződést, ezt követően 90 napot még szolgáltatási kötelezettsége volt a cégnek. Tehát három hónapnyi ideje volt az Ecolectnek arra, hogy szolgáltatót találjon. Az április 4-i határidő lejárta előtt négy nappal hívtak be minket, a közgyűlés tagjait, hogy senki sem tett le ajánlatot, s változtassunk a feladatfüzeten, hogy Euro-4-es autók is vihessék a szemetet. Akkor hol van a probléma? Utolsó percben sem tudjuk, hogy mit csinálunk. Miért nem fért bele a szolgáltató kiválasztása abba a 90 napba? – tette fel a kérdést *Takács Szabolcs István*, Koronka polgármestere.

Kedden tanácsülést hívtak össze Marosvásárhelyen

A legaggasztóbb a helyzet Marosvásárhelyen, itt a legtöbb a szemét, bár bizonyos városrészeken eltűnt a hulladék a konténerekből és ezek környékéről. Másutt még ott éktelenkednek a szeméthalmok.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtóirodája közölte, hogy kedden azonnali tanácsülést hívtak össze, hogy a sürgősségi eljárás ügyében döntsenek. Az ülés után az alábbi közleményt adták ki:

> Soós Zoltán polgármester kezdeményezésére ma összehívták a vészhelyzeti bizottságot. Az ülésen a polgármester felhatalmazást kapott arra, hogy a háztartási hulladékgyűjtési szolgáltatás megszűnése miatt kialakult sürgősségi helyzet megoldása érdekében hozzon meg minden szükséges intézkedést.
>
> Az ADI Ecolect mindmáig nem tudta megoldani a helyzetet, így április 4-e óta Marosvásárhely és a 2. zóna többi települése egyaránt szolgáltató nélkül maradt, miután a Brantner Veres Rt. nem volt hajlandó folytatni a hulladékgyűjtési szolgáltatást a szerződés felmondását követő 90 nap után. Az önkormányzat arra kéri az ADI Ecolectet, hogy sürgősen intézkedjen a 2. zóna hulladékgazdálkodási szerződésének mielőbbi odaítélésének érdekében, valamint oldja meg a közterületen felgyűlt több mint 2300 tonna hulladék összegyűjtését.
>
> Ezzel kapcsolatban ma (április 18-án, kedden, sz. m.) délután azonnali tanácsülésen fogadták el a Soós Zoltán polgármester által előterjesztett határozattervezetet, mely az ADI Ecolectet bízza meg a hulladékgyűjtési szolgáltatásokra vonatkozó átmeneti szerződések megkötésével, amíg a 2. zónában új szolgáltatót nem választanak. A határozat jogi alapja a 2006/101-es, újra kihirdetett törvény 14. cikkelyének 2. bekezdése.

„A helyi politikai közösség vállaljon felelősséget az egészségügyi ellátásért”

– Interjú dr. Vass Levente egészségügyi államtitkárral –

A Studium-Prospero Alapítvány által Kihívások a romániai egészségügyi rendszernek címmel a múlt hét végén szervezett 10. Egészségügyi Menedzserképző Konferenciát követően dr. Vass Leventével, **az egészségügyi minisztérium államtitkárával beszélgettük a rendszer fenntarthatóságának kérdéseiről, arról, hogy az elkövetkező 20-30 évben milyen elvek mentén tehetők elérhetővé az egészségügyi szolgáltatások. Egy világjárvány után és egy háború árnyékában egyértelmű, hogy az egészségügyi rendszernek rugalmasnak, jó reagálóképességűnek kell lennie.**

Antalfi Imola

– Mi szükséges ahhoz, hogy a romániai egészségügyi rendszer megfeleljen az elkövetkező 30 év kihívásainak, hiszen jelenleg, amint a konferencián is elhangzott, szinte minden szakterületen – családorvoslás, sürgősségi ellátás, kórházfinanszírozás, HR – gondok vannak.

– Van néhány nagyon fontos szempont, amit figyelembe kell venni. Egyrészt az egészségügyi szakpolitika más szakpolitikusokkal tervezi az egészségügy jövőjét. Fontos, hogy meggyőzzük a politikumot arról, hogy az egészségügy prioritás, ennélfogva kiemelten támogatásra érdemes, hogy a betegek egészsége nemcsak egészségügyi, hanem gazdasági és társadalmi vetületű kérdés is. Továbbá fontos, hogy képesek vagyunk-e az egészségügyi intézményvezetők és az egészségügyi rendszer átalakítása, megújítása mellett a rizikófaktorok (környezetet szennyező gyárak, különböző ipari tevékenységek) mérgező hatásának csökkentésére, képesek vagyunk-e az embereket partnerekké tenni, és meggyőzni őket a betegségmegelőzés fontosságáról, a szűrési programokon való részvételről. Harmadsorban: képesek vagyunk-e a fejlődéssel, az egészségügyi innovációkkal lépést tartani, a prevenció, a diagnosztizálás és a személyre szabott kezelések révén egészségnyereséget, életéveket, egészségben eltöltött éveket szerezni közösségünknek. A többi már részletkérdés, és ránk, egészségügyi szakpolitikusokra tartozik. Kell érezzük, hogy az a munka, amit a mintegy 170 magyar egészségügyi intézményvezető végez Erdélyben, hasznos és értékes közösségünk számára.

Úgy vélem, az önkormányzatoknak, amelyek a 2010-es években elkezdett decentralizáció után a kórházi ügyek mellé álltak, energiát, pénzt, tudást fektettek az egészségügyi infrastruktúra fejlesztésébe, folytatniuk kell ezt a munkát. El kell érjünk oda, hogy az egészségügyi minisztérium a kórházak felszereltségének javítására, nagy teljesítményű gépekre, orvosi ezközökre, a betegek számára legfontosabb egészségügyi szolgáltatásokra költse a pénzt, az épületek javítását, a fűtési, karbantartási, energetikai problémákat az önkormányzatok teljes mértékben átvállalják. A magyarországi rendszertől eltérően Romániában, kisebbségi létünkből adódóan, azt szeretnénk, ha az önkormányzataink lennének az egészségügyi intézmények fenntartói, az intézményi menedzsmentet birtokló entitások. Ezáltal a döntés és a fejlesztés lehetőségei közel maradhatnának a helyi közösségekhez. Természetesen jól fejlett kórházi ellátórendszert akarunk, amely színvonalas ellátást biztosít a betegeinknek, munkahelyeket jelent közösségünk számára, lehetőséget teremt kiváló szakembereink itthon tartására. Szeretném, ha olyan családorvosi rendszerünk lenne, ami irányítja a betegeket, a családorvosnak törvény adta joga legyen arra, hogy kövesse a beteget. A mentőszolgálat besegíthet a betegirányításba. A SMURD rendszert nem vonnám össze a megyei mentőszolgálatokkal, utóbbiakat a decentralizáció elve alapján a megyei önkormányzatoknak rendelném alá. A védőnői hálózatot is újra kellene alakítani, ezt régóta szorgalmazzuk.

Eléggé ismerjük a rendszert ahhoz, hogy ma már zavarjon bennünket, hogy egy-másfél éve helyben topogás van az egészségügyi rendszerben, olyan körülmények között, hogy – amint hallhattuk a konferencián is – Magyarország a helyreállítási alapok nélkül, uniós pénz nélkül is bevállalta az egészségügyi rendszer megváltoztatásának elindítását. Türelmetlenek vagyunk, államtitkárként szeretném, ha ez a dolog rég elindult volna itt is, és sajnálatosnak tartom, hogy ennyi pénz mellett nem képes stratégiai döntéseket hozni az egészségügyi rendszer.

– Szerkezeti és jogszabályi változásokra is szükség volna...

– Egyértelmű. Jelenleg két olyan törvény van, amelyekkel nem a törvényhozó, vagyis a parlament adós, hanem az egészségügyi minisztérium mint végrehajtó testület: a kompenzált gyógyszerek felírásának lehetősége, illetve a családorvosok munkapontjainak megnyitása. Mondhatni vért izzadunk, hogy megakadályozzuk az első tervezet életbe léptetésének évről évre való halasztását, azért, hogy a beteget ne járassuk fölöslegesen, ok nélkül az ártámogatott gyógyszerekért.

– Érdekes, hogy miközben Magyarországon centralizálni próbálják az egészségügyi rendszert, nálunk ellenkező az irány.

– Magyarországon már 2010-ben centralizáció és a kompetenciaszintek kialakítása zajlott a kórházakban. Szakemberként részben egyet is értek ezzel. Magyarországon más a helyzet: nagyon sokáig az önkormányzatoknál a kórházak és a kórházi fejlesztések sokkal előrehaladottabb állapotban voltak, mint Romániában. Magyarországon az, hogy centralizálnak, jó. A kompetenciaszintek meghatározása pedig betegbiztonsági kérdés. Jobb, ha rendszer irányítja a beteget a legbiztonságosabb helyre. Romániában, a decentralizáció után, az elmúlt tíz évben megszázszorozódott a kórházi rendszerbe befektetett önkormányzati támogatás. A koronavírus-járvány idején nem tudtunk volna helytállni, ha nem állnak mellettünk az önkormányzatok, az orvostársadalom, a politikum. Jelenleg is a decentralizáció felé nyomjuk a rendszert, mert a romániai magyar közösségnek az az érdeke, illetve Románia szerkezeti-strukturális adottságait tekintve is az a fontos, hogy a helyi politikai közösség vállaljon felelősséget az egészségügyi ellátásért, legyen az járóbeteg-rendelő vagy más szolgáltatáscsomag. A helyi politikus ismeri a legjobban a helyi közösség igényét.

Fotó: Antalfi Imola

– Az egészségügy egyik legnagyobb problémája az átláthatóság hiánya. Gondolok az e-kórlapok, a humánerőforrás-nyilvántartás hiányára, a várólistákra. Ezeken a digitalizáció segíthetne. Van-e valós esély rá, hogy ezen a téren is rövid időn belül előrelépjünk?

– A digitalizációnak sok ellendrukkere van, mert átláthatóvá teszi a rendszert, sokkal könnyebben történhet a betegirányítás. Ez a cél. Ha most, amikor több mint 300 millió euró áll Románia rendelkezésére a helyreállítási, illetve az egészségügynek szánt európai strukturális alapokból, a digitalizáció nem történik meg, akkor soha. Ebből az összegből 2027-ig meg kell valósítani a digitalizációt, ez az időszak legkésőbb 2030-ig tolható ki. Elsősorban a 2000-es évek közepén létrehozott átfogó informatikai rendszert, a SIUI-t kell átalakítani, a digitalizált egészségügynek a 2030-as évek igényeinek kell megfelelnie. Ez központi feladat, a felelősség a szaktárca mellett a kormányé. A helyi intézmények szintjén a digitalizációs készségfejlesztésre kell összpontosítani, hiszen a valós időben történő adatbevitel elengedhetetlenné válik. A várólisták esetében rendkívül fontosnak tartom a reformot, az átláthatóságot és azt, hogy több egészségügyi szolgáltató esetében a várólisták „átjárhatók” legyenek, ezáltal a beteg oda irányítható, ahol a lehető legrövidebb időn belül hozzáfér a szükséges vizsgálathoz. Jelenleg ez még science fiction, már az is haladásnak tekinthető, ha legalább kockás füzet van erre a célra, és ha két kórház látja egymás kockás füzetét. Arra kértem Maros, Hargita és Kovászna megye egészségügyi intézményvezetőit, hogy ehhez az ellátási-szervezési feladathoz helyi szinten biztosítsanak online valós idejű informatikai rendszert.

Film „az anyák megmentőjéről”

Elkészült a Semmelweis előzetese

Először láthatunk részleteket a Koltai Lajos rendezésében készülő Semmelweis című romantikus, történelmi drámából. A Semmelweis Ignácról szóló nagyszabású magyar film címszereplője Vecsei H. Miklós, osztrák ápolónő partnerét Nagy Katica alakítja. A Semmelweist tavaly közel két hónapig forgatták, a korabeli (1847) Bécs a vásznon Budapest különböző helyszínein elevenedik meg.

Amint azt a film alkotócsapatának sajtóirodája tudatja, a Semmelweis 1847-ben játszódik Bécsben. A szülészeti klinikán titokzatos járvány tombol, tizedeli a gyermekágyas nőket. Egy magyar orvos a hagyományos teóriákkal szembeszállva próbálja meg legyőzni a kórt. Semmelweis egy fiatal osztrák bába személyében talál társra, kapcsolatuk egyre romantikusabbá válik. A küzdelem azonban nemcsak a kór ellen zajlik: a vaskalapos vezetés mindent megtesz, hogy megvédje tekintélyét a megszállott magyar orvos felfedezésének következményeitől. A kórházban a harcot Semmelweis nyeri meg, az utcán pedig a progresszív erők. Hamarosan Bécsben és Pesten is kitör a forradalom, Semmelweis pedig elindul, hogy felfedezését hazájában is a szülő nők javára fordítsa.

„A főszereplők kiválasztásánál nem a külső hasonlóságokat kerestem, hanem a varázslatos személyiségeket, akikben én hiszek, akikkel ezt a gyönyörű és nagyon erős történetet el tudjuk juttatni a nézőkhöz – Vecsei H. Miklós és Nagy Katica pont ilyenek. Semmelweis élete mindannyiunk számára példa: egy ember, aki mindig, minden körülmények között, halált megvető bátorsággal járta a maga útját, amiről gyűlölettel és erőszakkal sem lehetett letéríteni. Azt szeretném megmutatni a nézőknek, hogy igenis meg lehet csinálni: a kitartás, az elszántság, az elhivatottság, a szenvedélyesség meghozza gyümölcsét” – nyilatkozta az alkotásról annak rendezője, Koltai Lajos.

A film előreláthatólag ősszel kerül a magyar mozikba, az Intercom forgalmazásában. A Semmelweis a Nemzeti Filmintézet támogatásával, a Szupermodern Filmstúdió gyártásában készül. Producere Lajos Tamás és Vida Joe, rendezője Koltai Lajos, operatőre Nagy András, a forgatókönyvet Maruszki Balázs írta. A film dramaturgja Goda Kriszta, látványtervezője Pater Sparrow, jelmeztervezője Szakács Györgyi, vágója Kovács Zoltán. A főbb szereposztás: Semmelweis Ignác – Vecsei H. Miklós, Emma Hoffmann – Nagy Katica, Johann Klein – Gálffi László, Ferdinand Kollár – Kovács Tamás, Helga (nővér) – Virga Tímea, Júlia Mendel – Mészáros Blanka, Szabina Hoffmann– Kizlinger Lilla, Jakob Kolletschka – Elek Ferenc, Markusovszky – Csapó Attila, Blahó – Hajduk Károly, Szabadi – Aczél Tulián, Fraller – Nádas Gábor, Albert Fuchs – Simon Kornél, Clara Fuchs – Zsigmond Emőke, Krombach – Lábodi Ádám, Gassner – Varga Tamás, Mosodás Vass Tamás – Znamenák István, Lantos – ifj. Andorrai Péter, Franz Meyer – Kovács Lajos, Gertrúd – Győrgyi Anna, Margaret – Kurta Niké, Karl Baumgartner – Lengyel Ferenc, Baumgartnerné – Szűcs Nelli.

Az egyperces, ígéretes alkotást sugalló előzetes a https://vimeo.com/817568413 linken tekinthető meg. Forrás: Szupermodern Filmstúdió. *(Knb.)*

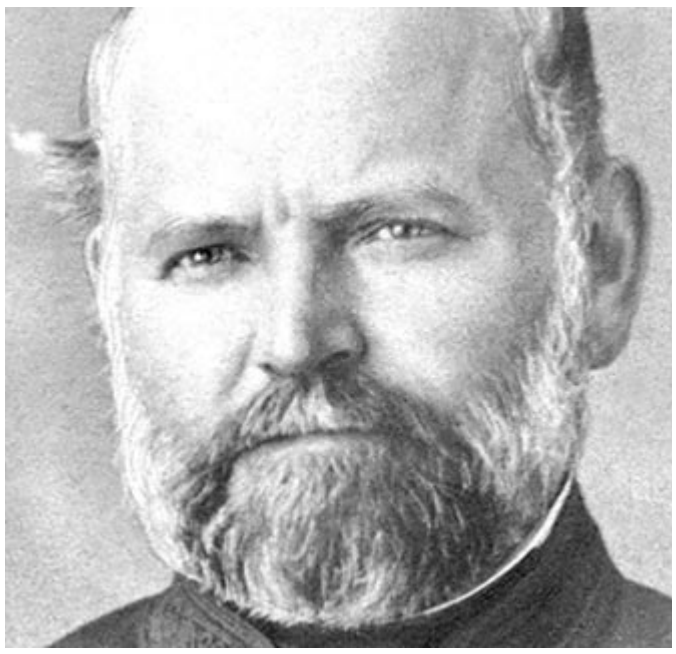

Semmelweis Ignác 1864-ben

Erről jut eszembe

Még a kisegér fejvesztő „dió vagy mogyoró” dilemmáját játszottuk, vagyis, hogy a Somostetőre vagy a Maros-partra menjünk-e kikapcsolódni, amikor felső sugallatként megérkezett a mindent eldöntő érv, óriási zakatával figyelmeztetett a mobiltelefon: újra medve kerülgeti az állatkertet. Na, akkor oda nem! Krokodil nincs a folyóparton, a tilalomnak hála a horgászok gyilkos tekintetétől és zokszavaitól sem kell tartanunk. Fa és bokor egyre kevesebb van ugyan, mert valakik feltartóztathatatlanul irtják a lombokat, és a gépkocsimeg motoros forgalom is mind zavaróbbá válik, de ott mégiscsak kevesebb veszélynek van kitéve az ember. Vagy ki tudja? De a Somostetőt jobb elkerülni. Sőt más tetőket, erdős, bokros helyeket, csalitokat, egyéb népszerű kirándulóhelyeket is. Napokkal ezelőtt, amikor felröppent a hír, hogy az állatkertet sűrűn felkereső medvecsalád kétharmadát messzire költöztették, naivan azt gondoltuk, a vészhelyzet elhárult, nyugodtan sétálgathatunk, kocoghatunk arrafelé, a magára maradt harmadik családtag úgyis zokogva elhúzódik valamerre. Pedig tudhatnánk, a vészhelyzeteknek soha nincs vége. A mostani ragadozónk úgy látszik, nem tudott róla, és különben is, magányosságában is a városias, népes helyeket kedveli. Vagy az is lehet, hogy üzentek a többiek, járkálj csak nyugodtan, már úton vagyunk hazafelé. Esetleg ez egy másik tenyeres-talpas látogató lenne? Megtörténhet, hiszen a medveállomány jobban szaporodik tájainkon, mint eső után a gomba! S áprilisban már a medve csipetnyit sincs megdermedve. Sőt, még csak most indul meg igazán táplálékot keresni! Mintegy nyolcezer társával együtt. Nagyjából ennyi a jelenleg felbecsült romániai barnamedve-populáció. Lehet, némileg nagyobb vagy kisebb a létszám. Nekünk az is bőven sok, ha eggyel találkozunk. Figyelmeztetésben nincs hiány, működik a RO-Alert, ígérgetések is folyamatosan elhangzanak, de jótékony változásról aligha beszélhetünk. És csak reménykedhetünk, hogy épen megússzuk, ha váratlanul bekövetkezik a „harmadik, netán negyedik típusú találkozás”. Jó, tudom, ez nem ufóügy, nagyon is földi eshetőség, és mégis mintha titokzatos homály lengené be az egész nagyragadozós jelenséget. Már a határokon túl is felfigyeltek rá. Májusban idelátogat az Európai Parlament Petíciós Bizottságának küldöttsége, hogy a helyszínen tájékozódjék a helyzetről, és annak alapján segítse a román környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti minisztérium kérdésmegoldó kezdeményezéseit. A tervek szerint Székelyföldre, Kovászna megyébe is ellátogatnak a vendégek. Hargita megye tanácselnöke az ő régiójukba is hívja a külföldi szakembereket, mert, mint jelzi, ott a legnagyobb a medvepopuláció és legtöbb a vadkár. 2016-tól közel 2200 medve okozta kárt tartanak nyilván, és közel 100 embert támadtak meg a vadak. Ilyen vonatkozásban a bizottság szétnézhetne Maros megyében is. De attól tartok, hogy ebben a kényes ügyben, ahol sok ellentétes érdek feszül egymásnak, még hosszasan fennmarad a huzavona, nehezen közelíthető a hatósági illetékesek és a zöldszervezetek álláspontja. A szakminiszter nyilatkozatai eléggé bizakodónak tűnnek, sokat vár a kérdés megoldására kidolgozott szaktanulmánytól, mihamarabb konkrét intézkedéseket is életbe léptetne. Egy sürgősségi kormányrendelet lehetővé teszi az azonnali beavatkozást, ha az intézkedést végrehajtó csapat úgy ítéli meg, ki is lehet lőni a garázdálkodó medvét. Nem kell bukaresti jóváhagyásra várni, ha az iskolaudvaron rohangál a vad, a kukoricatáblában támad rá a gazdára, vagy széttépi a legelésző juhokat, szarvasmarhát, nyilatkozta a sajtóban Tánczos Barna. Tavaly már kiadtak egy megelőzési kilövési kvótát, idén továbblépnek, a tervek szerint 426 példányra adnak ki prevenciós kvótát, ez feszültséget keltő eljárás, május végéig kell lefolytatni róla a közvitát. Miközben a közvélemény forrong a sok medvetámadás, a kioltott emberéletek, az anyagi kár és a természetjárást veszélyeztető áldatlan helyzet miatt, a környezetvédők, az állatvédő egyesületek is fenntartják a maguk álláspontját, csökkenteni próbálják a kilövendő egyedek számát. Láthattuk, mekkora nemzetközi felháborodást váltott ki a védett öreg svájci farkas magyarországi levadászása. Bonyolult, idegborzoló, többesélyes ügy ez az egész. Magunknak is nehéz eldönteni, kivel tartsunk. Mert félünk ugyan a medvétől, de a meséktől, rajzfilmektől kezdve gyermekkorunktól úgy nőttünk fel, hogy szerethető, kedves, okos állatként tekintünk rá, sajnáljuk, ha az éhezéséről, pusztulásáról hallunk. Az azonban, hogy állami finanszírozású villanypásztorral védjék meg magukat és javaikat a gazdák, kevéssé vélhető általános érvényű, életszerű és végleges megoldásnak. Ha mégis így lenne, egy nagy kérdőjel még mindig feloldásra vár. Mi, akik nem gazdaként, csupán kirándulóként, kikapcsolódni vágyó természetjáróként mennénk erdőbe, hegyekbe, tópartra, ligetbe, mire számíthatunk? Velünk, többiekkel, hátizsákos halandókkal mi lesz?! Vigyünk mindig magunkkal egy (villany)rendőrt is? (N.M.K.)

Pluszpontok és mellékhatásaik

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Robit elemitől nyolcadik osztály végéig egyesek néma leventének, mások Róbert Gidának csúfolták. Mindkét megnevezés ugyanarra utalt: a fiútársaságban egyből feltűnő szelídségére, a többség számára zavaróan csendes jelenlétére. Sovány volt, sápadt és jól fésült. Csupa olyan jellemző, ami miatt valahogy senki sem vágyott arra, hogy a közelében legyen.

– Nem lehetett könnyű neked – jegyeztem meg régóta tervezett és sokat halogatott beszélgetésünk elején.

– Biztos alig hihető, de nem igazán érdekelt, hogy mit gondolnak rólam az osztálytársaim – válaszolta a kisfiús vonásokat a harmincas évei végén is megőrző férfi. – Jól megvoltam a magam külön világában a képregényeimmel meg a Matchbox-gyűjteményemmel, nem epekedtem a nagymenők bandája után. Anyukám apu halála után egyedül nevelt, de így is mindent megadott nekem, amit csak kívántam, cserébe semmi mást nem várt el, csak azt, hogy tanuljak. Engem nem küldtek esténként vásárolni vagy levinni a szemetet, mint a többi gyereket, és krumplit sem kellett pucolnom a vacsorához, helyette biztattak, hogy a pluszpontos házi feladatokat is készítsem el, hadd örüljenek azok a tanárok. Nagymamám, anyum édesanyja is velünk lakott, ezért beszélek többes számban. Az általános iskolában sokszor mondták a tanárok, hogy megmentettem a szorgalmáról nem éppen híres osztályom becsületét. Érthető, hogy emiatt pikkeltek rám, sőt magolósnak csúfoltak a többiek, pedig sosem próbáltam logikátlanul memorizálni a leckét. A líceumban, ahova az elsők között jutottam be, jelentősen javult a helyzet, ott már sokkal befogadóbb társaságba kerültem, még két barátom is lett. A lányok azonban továbbra is keresztülnéztek rajtam az előnytelen külsőm meg a „jó fiús” stílusom miatt, annyira nem voltam érdekes a számukra, hogy inkább petrezselymet árultak, minthogy velem táncoljanak a sulibulikon.

– Nem is volt barátnőd a középiskolás évek alatt? – kérdeztem.

– Csak az utolsó évben. Tizenkettedikben új lány került az osztályunkba. Első perctől feltűnt, hogy ő más, mint az addigi összes osztálytársnőm. Valahogy olyan megnyugtatóan szabálytalan jelenség volt a fogszabályzójával és a bő szvettereivel. Az is tetszett benne, hogy esze ágában sincs beolvadni a „tipp-topp” lánykoszorúba. Hamar megtaláltuk a közös hangot, mert ő is megszállott képregényrajongó volt még a tinédzserkor végén, és a filmek terén is talált az ízlésünk. Az első randink is a moziban volt, igaz, én végig annyira izgultam, hogy a film címét sem jegyeztem meg. Mindenesetre összejöttünk, és én meg voltam róla győződve, hogy megtaláltam az igazit.

– Sokatmondó ez a múlt idő – szóltam újra közbe.

– Hát igen, de várd ki a végét – intett le beszélgetőtársam. – Csoda, hogy nem kérdezted meg, hogyan fogadták anyukámék ezt a bimbózó kapcsolatot. Mit mondjak, nem a legjobban, erre persze számítottam. Tizennyolc derűs engedelmességben töltött év után hirtelen már nem találtam olyan idillikus állapotnak a felnőttek akaratának mindig alárendelődő „ügyes gyerek” szerepét, így a legapróbb dolgokban is kezdtem ellentmondani anyunak és nagymamámnak, de leginkább a tanulásra szánt időt csökkentettem minimálisra. Az volt a legnagyobb bánatuk, hogy ez a „vasfogú nőszemély”, ahogy a barátnőmet emlegették, aki ráadásul még faluról is származik, annyira behálózott, hogy már egyetemre sem kívánkoztam. Az osztályfőnököm is igyekezett meggyőzni, hogy ne pazaroljam el a tudásomat, de akkoriban ez már engem egyáltalán nem izgatott. Érettségi után elmentem dolgozni egy üzletbe mint árumozgató, és „komoly” kenyérkeresői státusomban bátorkodtam megkérni a barátnőm kezét. Tétovázás nélkül mondott igent. Így visszagondolva elég őrült lépés volt ez a részemről, hiszen még a családját sem ismertem, de a közelében megélt szabadság számomra az egész világot vastag rózsaszín felhőbe burkolta. Még akkor sem tértem magamhoz a bűvöletből, amikor végre találkoztam a jövendőbeli anyósommal. Feltűnt, hogy mennyire dominánsan viselkedik, mintha ő mozgatná egyetlen kötélen az egész univerzumot, de úgy gondoltam, hogy úgysem vele kell majd együtt élnem. Itt volt a nagy tévedés, amire persze későn jöttem rá.

– Az anyósgondok nehezítették meg a házaséletet?

– Azt hiszem, azok nélkül is zátonyra futott volna a kapcsolatunk, legfeljebb hosszabb idő alatt és csendesebben. Úgy terveztem, hogy kiveszünk a városban egy garzont a párommal, és ott kezdjük a közös életet, ő azonban még menyasszonyként a tudtomra adta, hogy ki fogunk költözni a szüleihez. Sajnos, öntudatlanul újra magamra öltöttem a gyerekkori bólogatós szerepet, meg sem próbáltam érvényesíteni a magam nézőpontját. Kiköltöztünk, és én naponta biciklivel jártam be a városba dolgozni. A feleségem és az anyósom elvárta, hogy egykettőre beletanuljak a vidéki életbe, én pedig ebben folyton kudarcot vallottam, akár kaszálásról, akár az állatok ellátásáról volt szó. Apósom, szegény, szótlanul nézte, hogyan fordít ki önmagamból a két nőszemély, az igazi kínlódás azonban csak akkor kezdődött, amikor megszületett a kislányunk. Attól fogva aztán tényleg semmi nem volt jó a páromnak abból, amit csináltam, és ahányszor csak alkalma volt, ezt nyilvánosan kifejezésre is juttatta. Hét évig bírtam a rendszeres megalázásokat. Az tette fel a pontot az i-re, amikor egyszer korábban kerekeztem haza a munkából, és a feleségemet egy más férfival kaptam otthon. A lányunkat addig anyósom igazi cinkostársként elvitte magával szomszédolni. Ez már több volt annál, mint amit el bírtam viselni. Hazaköltöztem anyuékhoz, és beadtam a válási papírokat. Azóta már törvényileg sem tartozunk össze. A lányomat hetente kétszer láthatom, persze az exem ezt mindegyre igyekszik megakadályozni, bár a gyerek mindig jól érzi magát velem. Két éve beiratkoztam a kolozsvári egyetemre, levelező tagozaton hallgatok jogtudományt. Egy internetes társkeresőn ismerkedni is próbálok, de nagy reményeket nem fűzök egy új párkapcsolathoz. Kicsit úgy érzem magam, mint egy társasjáték lépőkéje, amit egy roszszul sikerült dobás miatt a starthoz állítottak vissza, és most a sorára vár, hogy újra elindulhasson.

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

Kormánytámogatás aszálykárra

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium honlapján közvitára bocsátották azt a sürgősségi kormányrendeletet, amelynek alapján támogatást nyújtanak a 2022. március és szeptember közötti szárazság okozta kár megtérítésére.

A minisztérium a 2023-as költségvetéséből 869.600.000 lejt különített el, amiből a talajtani szárazság esetén 30%-ban és a termésre vonatkozó – jegyzőkönyvezett – kár értékét 100%-ban megtérítik. A minisztériumhoz küldött kárvalló jegyzőkönyvek alapján a tavaly március és szeptember között tartó szárazság 148.000 gazda 1.110.000 hektár szántóföldjét érintette. Több mint 705.000 hektár kukorica, több mint 360.000 hektár napraforgó, közel 47.300 hektár szója és 8100 hektár zöldborsó ment tönkre. Teljes kár esetén a minisztérium a jegyzőkönyvben megállapított területre hektáronként 1000 lej kártérítést ad. Amennyiben nem semmisült meg teljesen a termés, a kár arányában számítják ki a támogatást. A pénzt 2023. december 31-ig fizetik ki.

A jogszabály szerint azok a gazdák részesülhetnek kártérítésben, akik legkésőbb 2022. november 30-ig igényelték azt. Az érintett területnek szerepelnie kell a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökség nyilvántartásában, továbbá az is feltétel, hogy a mezőgazdász az említett kultúrára 2022-ben APIA-támogatást kért. A kárrendezés a megyei mezőgazdasági igazgatóságokon keresztül történik. Amennyiben a gazda korábban szerződést kötött valamelyik biztosítótársasággal, és folyósították már a pénzt, a kártérítés értéke nem haladhatja meg a 80%-ot. A jogszabálytervezet szerint az ezt meghaladó összeget vissza kell fizetni az államnak. Amennyiben megkapták a kártérítést a biztosítótársaságtól, a mezőgazdasági igazgatóságokhoz benyújtott kérvényben kötelezően fel kell tüntetni az összeget.

A nyilvános vitát követően lép majd érvénybe a kormányrendelet. A Maros Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság nyilvántartása szerint megyénkben nem sokan jelentettek szárazság miatti károkat, az inkább az ország déli megyéit érintette tavaly.

Lehet építeni a kültelken levő legelőkre

Április 12-én, szerdán a képviselőház elfogadta azt a törvénymódosító javaslatot, amely kiegészíti a legelőgondozásra vonatkozó 2013/34-es sürgősségi kormányrendeletet és a 1991/18-as földtörvényt, aminek alapján a települések külterületein levő állandó jellegű legelőket időszakosan vagy véglegesen ki lehet venni a mezőgazdasági forgalomból, és ipari létesítmények húzhatók fel rajtuk.

A törvénytervezet szerint a megszüntetett legelők helyén mezőgazdasági-élelmiszeripari termékeknek csarnokokat lehet majd építeni, termeszthetők itt városi parkok betelepítésére szánt díszfák és cserjék is. Továbbá megszüntethetők a legelők, ha a helyükön zajfogó és/vagy fénytakaró zöld sávot hoznak létre, vagy az ide beültetett növényzettel megállítják a talajromlást. A tulajdonosnak az említett célok miatt felszámolt legelőt pótolniuk kell az addig parlagon hagyott területeikből. Csak abban az esetben lehet végleg kivenni legelőterületet az országos nyilvántartásból, ha ezt más, addig használatlan területtel pótolják. Az adott legelő megszüntetésére vonatkozó dokumentum kibocsátásával egy időben meg kell jelölni az újabb legelőt is, így gyakorlatilag nem csökken az adott megye és így országos szinten sem a legelők összfelülete.

A települések belterületein levő, legelőként nyilvántartott területet az építkezési engedéllyel lehet igényelni, ugyanakkor a helyi közigazgatási egység is figyelembe kell vegye, hogy a tulajdonában levő legelőterületek nem térhetnek el a 2001. január 1-jén nyilvántartásba vett állapotoktól – áll a jogszabályt módosító javaslatban.

Változnak egyes pályázati feltételek

A 2023–2027-es országos mezőgazdasági stratégiának megfelelően módosítják néhány pályázati kiírás feltételeit. Az APIA és a mezőgazdasági minisztérium által az állattenyésztőknek és növénytermesztőknek nyújtandó támogatás feltételeit szabályozó 2022/1571-es kormányrendeletet módosító javaslat szerint a 2023–2027-es időszakban – az említett előző jogszabálytól eltérően – a juhtenyésztők által igényelhető támogatás esetén az eredetigazolással rendelkező berbécsek korhatára 8 év, illetve az üvegházi és fóliasátorban zöldséget termesztők felülete a társult támogatás igénylésekor 0,3 hektártól legtöbb 1 hektárig terjedhet. Ennek megfelelően változtatják meg az APIA által használt pályázati kiírás feltételeit is. A minisztérium közleménye szerint a jogszabállyal néhány korábbi kiírást szeretnének tisztázni és egységesíteni, ami megkönnyíti majd a pályázást. A jogszabály a mezőgazdasági minisztérium www.madr.ro honlapjának https://www.madr.ro/proiecte-de-acte-normative/8183-proiect-hg-modif-hg-1571-din-2022.html elérhetőségén tanulmányozható.

A Pénzügyminisztérium része lesz a tejkövető rendszernek

Egy sürgősségi kormányrendelettel módosítják a tejkövető rendszerben levő hatóságokat. A 2022/307-es törvény 7. cikkelye alapján a tejkövető rendszerbe tartozott az Országos Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Hatóság, a G. K. Constantinescu Országos Állattenyésztési Ügynökség, az APIA és a Román Vámhatóság. Mivel ez utóbbi a Pénzügyminisztérium hatáskörébe tartozik, és csak a közös piac országairól vannak naprakész adataik, ezért a tejkövetéssel a vámhatóság felettes szervét bízzák meg. A mechanizmussal követhető az országba importált tej- és a tejtermékek útvonala, eredete, ami az Európai Unió egyik fontos élelmiszer-biztonsági alapkövetelménye. Gyakorlatilag formai módosítást eszközöl a minisztérium, a rendszerben érdekelteket nem érinti ez az adminisztratív intézkedés.

Ukránbúza-ügy

Az EB szerint elfogadhatatlan az ukrán búzaimport zárolása

Tovább dagad Kelet-Európában a búzadömping okozta botrány. Az érintett országok – Lengyelország, Bulgária, Csehország, Románia, Szlovákia és Magyarország – egységesen szeretnének fellépni az Európai Bizottsággal szemben azért, hogy vezessék vissza az ukrán búzára a vámot. Időközben Lengyelország és Magyarország az EB határozatával szembemenve, visszavezette a megszorító intézkedéseket.

Vajda György

Április 14-én videókonferencián tárgyaltak az említett hat ország mezőgazdasági miniszterei, ahol megerősítették, hogy fenntartják a miniszterelnökök, illetve Bulgária elnöke által az Európai Bizottsághoz címzett levélben megfogalmazottakat, amiről lapunkban bővebben írtunk. Megegyeztek abban, hogy a hat ország közösen, és nem külön-külön támogatja a kezdeményezést, és megfogalmaznak egy politikai indítványt, amelyet április 25-én, a mezőgazdasági miniszterek tanácskozásán Janusz Wojciechowski mezőgazdasági és Valdis Dombrovskis kereskedelmi biztos elé terjesztenek. Lengyelország 2023 júniusáig betiltotta az ukrán gabona és más mezőgazdasági árucikkek bevitelét, hogy megvédje a hazai termékeket. Mi több, a lengyelek zárolták az ún. humanitárius tranzitútvonalakat is. Április 15-én Magyarország is betiltotta az ukrán gabona bevitelét.

Az ukrán mezőgazdasági termények vámmentessége korlátozásának szükségességéről egyeztettek az ukrán importtól szenvedő középeurópai tagállamok agrárminiszterei. Teljes egyetértés van abban, hogy folytatni kell a közös fellépést az Európai Bizottság irányába, mivel uniós szintű eszközök nélkül nem kezelhető ezeknek az országoknak a problémája – jelentette ki Nagy István magyar agrárminiszter az Ukrajnával szomszédos tagállamok agrárminisztereinek pénteki megbeszélését követően az Agrárminisztérium (AM) közleménye szerint. Nagy István szerint a búza, kukorica, napraforgó, repce, szója esetében ismételten indokolt korlátozni a vámmentességet, és csak a korábban már alkalmazott mennyiségi kvóták keretei között szabadna azt Ukrajna számára biztosítani. A jelentős mértékű importnövekményre tekintettel a kvótarendszer hatályának kiterjesztését javasolja Magyarország a napraforgómagra is. Magyarország legalább azt szeretné elérni, hogy ideiglenes kiegészítő vámokat vessen ki az Európai Unió az Ukrajnából érkező gabonára abban az esetben, ha a szolidaritási folyosón érkező áru célállomása valamelyik ukrán határ menti tagállam. Mindezek mellett a kialakult helyzet rövid távú kezelése, a piac mozgásba hozása érdekében kérik a Bizottságtól, hogy az EU humanitárius célból vásárolja fel a határ menti tagállamokban megtermett és az import okozta árcsökkenés miatt eladhatatlan, tárolt gabonát. A tranzitszállítmányokra egy uniós monitoring- és biztosítékrendszer működtetésére lenne szükség. Magyarország újabb, még átfogóbb és szigorúbb vizsgálatokat rendel el az ukrán gabona esetében a határon. A miniszter reményét fejezte ki, hogy Brüsszel nem tesz majd különbséget a „határ menti" országok között, hanem elfogadja az együttműködő országok javaslatait, és egy átfogó, illetve egységes megoldást tesz le az asztalra. Szolidárisak vagyunk Ukrajnával, de a magyar gazdák megélhetését és a magyar mezőgazdaságot nem veszélyeztethetjük – nyilatkozta a sajtónak Nagy István agrárminiszter.

Az Európai Bizottság egyoldalúnak és elfogadhatatlannak minősítette a döntést. Arianna Podestea, az Európai Bizottság szóvivője szerint „nagyon fontos, hogy az Európai Unióban e nehéz időkben összehangoljuk a döntéseket".

Üzenet az EU-nak a traktoros tüntetésen — Fotó: Vajda György

15-én Szlovákia is zárolta az ukrajnai búza bevitelét, miután felfedezték, hogy az egyik szállítmányban a gabonát az Európai Unióban tiltott növényvédő szerrel kezelték. Április 17-én Yavor Gechev, bolgár ideiglenes mezőgazdasági miniszter is azt nyilatkozta a sajtónak, hogy csatlakozna e két ország kezdeményezéséhez. A miniszter kijelentette: „Ha nem lépünk, elárasztják az országunkat ukrán búzával, és ez még jobban lenyomja a hazai árakat".

Lengyelország és Magyarország lépésére reagált az ukrán mezőgazdasági minisztérium is. Sajnálatát fejezte ki a kialakult helyzet miatt, és hozzátette: nem egyoldalúan, drasztikus intézkedésekkel kell megoldani a helyzetet, hanem tárgyalással. Lengyelország ugyanis megszegte az exportra vonatkozó kétoldalú egyezményt. „Megértjük, hogy a gazdák nehéz helyzetbe kerültek, de hangsúlyozzuk, hogy az ukrán termesztők még nehezebb helyzetben vannak" – olvasható a minisztérium által kibocsátott közleményben.

Románia is támogatja a vám visszavezetését, ez állt a hat ország miniszterelnöke által az EB-hez címzett levélben. A beadványban az áll, hogy a kompenzáció „nem oldja meg a helyzetet", és kérték a Bizottságot, hogy egészítse ki az összeget. Az EB-hez küldött beadványban az is szerepel, hogy a Bizottság gondoskodjék arról, hogy a világ élelmezési programján keresztül alakítsanak ki más gabonaszállító útvonalakat, hogy a szállítmány ne maradjon az Ukrajnával szomszédos országokban, hanem „jusson el oda, ahol szükség van rá".

– Vissza kell vezetni a vámot, tovább a Bizottság dolgozzon ki egy monitorozó mechanizmust, amivel pontosan követhetik, hogy hol találhatók az Ukrajnával szomszédos országokban a szállítmányok, és amennyiben veszteséges az adott országokban a gabonapiac, folyamatosan kompenzálják a kárt. Ha tudjuk, hogy az ukrán gabonabehozatal továbbra is negatívan hat a támogatásban részesülő országok piacára, az uniónak automatikusan folyósítania kellene a kompenzálást is. A szállítmányoknak át kellett volna haladniuk a szomszédos országokon, az értékesítésük miatt alakult ki e nehéz helyzet. Gyakorlatilag Ukrajna betört az Európai Unió egységes piacára" – nyilatkozta a sajtónak Petre Daea mezőgazdasági miniszter.

A miniszter megígérte, hogy a kompenzálásra vonatkozó jogszabály elfogadása után 29 nappal megkapják az igényelt támogatást az érintett gazdák. A jogszabályt április 5-én, 10 napra nyilvános vitára bocsátották a minisztérium honlapján, így 29 napon belül már megjelenhetnek a kért összegek a gazdák bankszámláin. A miniszter hangsúlyozta, nem a gabonakereskedőknek, hanem a termesztőknek szánják a pénzt. Keveset tudnak átutalni, de várják, hogy az Európai Bizottság kiegészíti a Romániának szánt támogatást, és azt is, hogy a bizottság további konkrét intézkedéseket hoz az unió tagállamai piacának védelmében.

Szerdán Petre Daea mezőgazdasági miniszter online tárgyalást folytat a kialakult helyzetről Mikola Szolszkij ukrán agrár- és élelmezésügyi miniszterrel. A tárgyalások után a minisztérium hivatalos közleményben tájékoztatja majd az érdeklődőket. A fejleményekre visszatérünk.

Lemaradt a vb-ről a magyar futsalválogatott

A magyar futsalválogatott szétlövés után alulmaradt a belga csapattal szemben hétfőn a világbajnoki pótselejtező berettyóújfalui visszavágóján, így nem jutott tovább az elitkörbe.

Turzó József együttese múlt szerdán, a párharc első mérkőzésén 2-1-re kikapott Roosdaalban, akkor a magyar gólt Dróth Zoltán szerezte.

A berettyóújfalui visszavágón a kilencedik percben előnybe kerültek a vendégek, majd alig másfél perccel később ismét betaláltak. A hazai együttes rákapcsolt, Pál Patrik egy pontrúgás után látványos kapáslövéssel szépített, majd a szünet előtt egy szerencsés öngóllal egyenlített.

Fordulás után kevesebb lehetőség adódott a kapuk előtt, és ezek is rendre kimaradtak, mígnem egy kavarodás végén a csapatkapitány Dróth lőtt a hálóba. Mivel összesítésben 4-4-gyel ért véget a rendes játékidő, jöhetett a kétszer ötperces hosszabbítás, a második ráadás elején Hajmási Milán volt eredményes. Az ellenfél lehozta kapusát, hogy több emberrel támadhasson, s a húzás bejött, Rahou ismét betalált. A hajrában Pál tízméterese a kapufán csattant, így végül a büntetőpárbajra maradt a döntés.

A szétlövésben a vendégek egy, a magyarok viszont két büntetőt hagytak ki, így az ellenfél jutott a selejtezősorozat legjobb húsz csapata közé.

A 12 selejtezős csoportból az elsők mellett a négy legjobb második egyenes ágon továbbjutott az elitkörbe, a magyarok pótselejtezőn harcolhatták volna ezt ki. Húsz csapat maradt versenyben a következő szakaszra, amelyben öt négycsapatos csoportot alakítanak ki. A csoportgyőztesek kijutnak a 2024-es vb-re, a négy legjobb második pedig rájátszásban dönt majd a maradék két európai helyről.

Alasztics Marcell kapus (b, lent) és Rábl János (b, fent), valamint Ibrahim Adnane, a belga válogatott játékosa a 2024-es futsal-világbajnokság európai pótselejtezőjének visszavágóján játszott Magyarország – Belgium mérkőzésen a berettyóújfalui Pálfi István rendezvénycsarnokban 2023. április 17-én. Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt.

Eredményjelző

* *Futsal vb-pótselejtező az elitkörbe jutásért, visszavágó:* Magyarország – Belgium 4-3 (2-2, 3-2, 3-2) – szétlövéssel 3-4. Továbbjutott: Belgium. Gólszerzők: Pál (17.), Grello (18. – öngól), Dróth (37.), Hajmási (46.), illetve Sababti (9.), Rahou (10., 48.).

* *Labdarúgó Szuperliga, felsőházi rájátszás, 4. forduló:* Bukaresti FCSB – Konstancai FCV Farul 2-1. Az élcsoport: 1. FCV Farul 39 pont, 2. Kolozsvári CFR 1907 38, 3. FCSB 37.

* *Labdarúgó Szuperliga, alsóházi rájátszás, 4. forduló:* CFC Argeș Pitești – Chindia Târgoviște 1-0. Az állás: 1. FC Universitatea 1948 Craiova 27 pont, ...7. Chindia 19, 8. UTA 18, 9. CFC Argeș 17, 10. Mioveni 11.

* *Labdarúgó NB II, 32. forduló:* Diósgyőri VTK – Credobus Mosonmagyaróvár 1-1. Az élcsoport: 1. Diósgyőri VTK 71 pont, 2. MTK Budapest 66, 3. FC Ajka 58.

Mestermérleg

* Turzó József: „Sajnos, a döntés a büntetőpárbajra maradt, amiből mi jöttünk ki rosszul. Nehéz szavakat találni, nagyon csalódott vagyok, mert háromgólos hátrányból jöttünk vissza, a fiúk tényleg mindent megtettek, csúsztak-másztak, úgyhogy büszke vagyok rájuk. De elkövettünk egy-egy olyan hibát, amin elúszott a párharc. A csapat mentalitása nagyon jó, a fiatalok szintén helytálltak, az együttest tovább kell építeni, mert ennek a válogatottnak van jövője."

A pontatlanság vámja

Elveszítette a 7. helyért zajló sorozat első mérkőzését a Sirius női kosárlabdacsapata. Kézdivásárhelyen két és fél negyeden át sikerült közel maradni a házigazdához, egy 12-2-es sorozattal azonban a KSE eltávolodott, aztán 15 pontra növelte az előnyét, és ezt csak a legvégén sikerült kissé lefaragni.

A statisztikai adatok arról árulkodnak, hogy egyértelműen a távoli dobások pontossága döntötte el a találkozót, hiszen a lepattanózásban ezúttal a marosvásárhelyiek voltak jobbak (35-42), az eladott labdák számában nem volt különbség (16-16), a KSE pedig csak eggyel többször dobott rá, mint a Sirius (60-59). Ugyanakkor a hazaiak tíz triplát szereztek (32%), a Sirius csupán hármat (18%), összesítésben pedig mezőnyből a házigazdák 40%-os, a Sirius 39%-os mutatót tudhatott magáénak. Sajnos, a pontatlanságban azok jártak elöl, akik a legtöbb pontot is jegyezték: Cooper, Garrett-Hammett és Horobec, bőven 40% alatti mutatóval, míg a többiek mintha keveset vállalnának. (*bálint*)

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, rájátszás, 3. kör, 1. mérkőzés: *Kézdivásárhelyi KSE – Marosvásárhelyi Sirius 70:59 (16-13, 15-13, 20-13, 19-20).*

Kézdivásárhely, városi sportcsarnok, 300 néző. Vezette: Narcis Dan (Szatmárnémeti), Vlad Sandu (Nagyszeben), Andrei Hăpău (Jászvásár). Ellenőr: Traian Racu (Bukarest).

KSE: Hawks 19 pont (2), Mitrović 16 (2), Ćorda 11 (3), Domokos 9, Wilson 8, Németh 4, Kozman 3 (1), Biszak, Marthi, Lénárt, Nagy.

Sirius: Cooper 18 pont (1), Garrett-Hammett 12 (1), Horobec 8 (1), Podunavac 8, Lipovan 6, Sólyom 4, Feiseș 2, Ignatcsenko 1, Ciciovan, Oancea.

Eredményjelző

Női kosárlabda Nemzeti Liga, felsőházi rájátszás, 3. kör, 1. mérkőzés:

* az 1. helyért (három győzelemig tartó sorozat): Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC – Konstancai CSM 94:63 és 101:51 (2-0);

* a 3. helyért (két győzelemig tartó sorozat): Aradi FCC Baschet – Bukaresti Rapid 56:66 (0-1);

* az 5. helyért (két győzelemig tartó sorozat): Brassói Olimpia – Kolozsvári U 93:65 (1-0);

* a 7. helyért (két győzelemig tartó sorozat): Kézdivásárhelyi KSE – Marosvásárhelyi Sirius 70:59 (1-0).

Nem akarják hazahozni a sorozatot

Bálint Zsombor

A második mérkőzést is megnyerte az alsóházi rájátszás első körében a marosvásárhelyi városi sportklub a Foksányi CSM 2007 ellen, így összesítésben két győzelemmel vezet a három sikerig tartó sorozatban. Talán nem mellékes, hogy a két nappal korábbi találkozón elszenvedett sérülése ellenére Gajović bekötött kézzel pályára állt, és a csapat legtöbb pontját szerezte. A marosvásárhelyi együttesnek így három esélye van, hogy bebiztosítsa helyét az élvonalban, azonban Sántáék nem akarják kivárni az utolsót, amely egy újabb hazai meccset jelentene. Már idegenben tervezik megszerezni a harmadik győzelmet is.

Az első mérkőzésen aratott, viszonylag könnyű siker után másodszorra sokkal nehezebb volt a marosvásárhelyiek dolga. Martinić triplájával indult a meccs, ám az első negyed végére egy 10-0-s sorozattal a vendégek kerültek előnybe, és a második negyed elején bevágott három triplával hét pontra növelték a különbséget. Az ébresztőt egy Gajović-labdalopás jelentette, és a szünet előtt számos gyors ellentámadásból nem csak egyenlített, de meg is lépett ellenfelétől a helyi CSM. Gyakorlatilag ekkor alakult ki az az előny, amely a győzelemhez vezetett, és ebben a labdalopások és a lepattanózási fölény alapvető szerepet játszottak (23 pontot szerzett ellentámadásból a házigazda csapat). Lélektanilag igen fontos volt, hogy az utolsó másodpercekben, Sánta újabb labdaszerzését követően Lowrance dudaszóra dobott egy triplát, így 12 pont hazai előnnyel vonultak öltözőbe a felek.

A második félidő igen kemény csatát hozott, a harmadik negyedben nagy erőfeszítéseket tett a CSM, hogy megőrizze az előnyét, ami többé-kevésbé sikerült is, azonban az utolsó negyedet Foksány gyors, 20 másodperc alatti 5-0-val kezdte, így az előny gyorsan olvadni kezdett, a negyed közepére már csak hatpontos különbséget mutatott az eredményjelző. A hazaiak tanácstalanságát végül egy 10 méterről elengedett Martinić-tripla szakította meg, és Foksánynak már a záronegyedben szerzett 31 pont sem volt elég a fordításhoz.

A sorozat következő mérkőzését a moldvai városban rendezik ma, szerdán, szükség esetén pedig pénteken ismét pályára lépnek ugyanott. A marosvásárhelyiek bíznak benne, hogy legalább az egyik találkozót megnyerik a kettő közül. A Simon László-csarnokban látottak alapján azonban ehhez igen komoly mozgósításra lesz szükségük.

Fotó: Nagy Tibor

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, rájátszás:

* *felsőház, 1. kör, 1. és 2. mérkőzések* (három győzelemig tartó sorozatok): Nagyváradi CSM – Temesvári OMHA Mozzart Bet 87:63 és 88:63 (2-0), Kolozsvári U-BT – SCM U Craiova 86:81 és 79:70 (2-0), Bukaresti Rapid – FC Argeș Pitești 79:74 és 88:72 (2-0), CSO Voluntari – Nagyszebeni CSU 78:92 és 94:70 (1-1). A Bukaresti Dinamo a 9., a Konstancai CSM Athletic a 10. helyen zárta az idényt.

* *alsóház, 1. kör, 2. mérkőzések* (három győzelemig tartó sorozatok): Petrolul Ploiești – Csíkszeredai VSKC 88:59 (2-0), Galaci CSM – Bukaresti Laguna Sharks 76:58 (2-0), Bukaresti CSA Steaua – Zsilvásárhelyi CSM 91:92 (0-2), Marosvásárhelyi CSM – Foksányi CSM 2007 93:85 (2-0).

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, alsóházi rájátszás, 1. kör, 2. mérkőzés: *Marosvásárhelyi CSM – Foksányi CSM 2007 93:85 (20-22, 29-15, 19-17, 25-31).*

Marosvásárhely, Simon László-sportcsarnok, 1700 néző. Vezette: Stretea Máté András (Nagyvárad), Cristian Trofim (Temesvár), Tudor Crișan (Kolozsvár). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvár).

Marosvásárhely: Gajović 19 pont (2), Martinić 17 (3), Lowrance 17 (3), Sánta 14, Person 13 (1), Mathis 7 (1), Borșa 4, Mureșan 2, Bölöni, Engi-Rosenfeld. Kispadon: Nistor, Szilveszter.

Focșani: Swopshire 22 pont (4), Berceanu 20, McNeilly 11 (1), Johnson 10 (2), Reljić 8, Thomas 6 (2), Anikijenko 3, Petrișor 3 (1), Legosin 2. Kispadon: Cârstea.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Veszélyhelyzet a közutakon

Inni vagy vezetni?

Az alkohol hatása egyénenként eltérő, ezért ünnepek alatt és után is mindenkinek tudnia kell(ene), hogy hol az a határ, amelynek átlépése az önkontroll elvesztését, a figyelem lanyhulását, a reflexek reakcióidejének csökkenését okozza. Az ittas vezetést Romániában a törvény szigorúan bünteti, ennek ellenére egyesek szeszes ital fogyasztása után is könnyelműen volánhoz ülnek, és reménykednek, hogy megússzák. A kormány az idei évtől szigorított a közúti szabályokon, és nőttek a bírságok is. Sajnos, a bekövetkezett tragédiát sem a pénzbírság, sem a vezetés felfüggesztése, de a bűnügyi eljárás sem tudja meg nem történtté tenni.

Szer Pálosy Piroska

A közúton vezetőknek teljesen mellőzniük kellene az alkohol és a tudatmódosító szerek használatát. A járművezető, az utasok és a forgalomban részt vevők élete múlhat egy sofőr állapotán. Gyakori az olyan közúti baleset, amely tragikus következményekkel jár, vagy amelynek során vétlenek szenvednek.

A közúti közlekedési törvénykönyv szerint ha a járművezető vérében 0,1 és 0,40 mg/liter közötti tiszta alkoholt találnak, az szabálysértésnek minősül. Ebben az esetben az illető 9 és 20 pont, azaz 1.305 és 2.900 lej közötti bírságot kap. Továbbá 90 napra felfüggesztik a vezetési jogot. Ha a vér alkoholtartalma meghaladja a 0,40 mg/l tiszta alkoholt, az már bűncselekménynek minősül. Abban az esetben, ha a járművezető megtagadja a vérvételt, büntetőjogi bírságot vagy 1-5 évig terjedő szabadságvesztést kockáztat, és ez a helyzet akkor is, ha a véralkoholszint meghaladja a 0,80 mg/litert.

Fotó: ISU

A 2023. évi 130-as számú kormányhatározat értelmében a vezetői engedély visszavonható az orvosilag vagy pszichológiailag alkalmatlannak nyilvánított járművezetőktől, illetve ha a járművezető megtagadta az alkoholtesztet vagy a szervezetében lévő hatóanyagok meghatározására szolgáló vérvizsgálatot, amit a közúti ellenőrzés, esetleg baleset során a rendőr szükségesnek talál.

Az utóbbi évek statisztikai adatait összegezve Romániában a közlekedési balesetek csaknem húsz százaléka alkohol vagy tudatmódosító szerek fogyasztását követően történt. Az európai rangsort Fehéroroszország vezeti, több mint 51 százalékkal, majd Litvánia és Oroszország következik, 48,2, illetve 47,25 százalékkal. A felmérések szerint ittasan a legtöbb balesetet férfiak okozzák, a szeszes italt fogyasztó nők háromszor kevesebb balesetért okolhatók, az ilyen jellegű balesetek a huszonévesek korosztályánál gyakoribbak.

Mennyi ideig mutatható ki a szervezetben az alkohol?

Azt a gépkocsivezetőt, akinek légalkoholszintje meghaladja a literenkénti 0,4 milligrammot (a 0,8 ezrelékes véralkohol-koncentrációt), 1 és 5 év közötti börtönbüntetésre ítélhetik. Ez esetben a rendőrök egészségügyi intézménybe szállítják a gépkocsivezetőt, akitől kötelezően vért vesznek az alkoholszint pontos megállapításáért.

A szeszes italok palackján szerepel az ital deciliterenkénti alkoholfoka – a sör esetében ez öt százalék körül van. Vagyis egy liter sör fél

deci tiszta alkoholt tartalmaz. Ezt az értéket be kell szorozni a 0,8-as koefficienssel, majd el kell osztani a testsúllyal. Hetvenkilós átlagos testsúly esetében tehát egy liter sör elfogyasztásával 0,57 ezrelékesre nő a vér alkoholszintje.

Ha valaki éhgyomorra iszik szeszes italt, az alkohol a vérben 20-30 percen belül éri el maximális koncentrációt, mivel a szervezet anyagcseréje sokkal gyorsabb, az alkohol is hamarabb szívódik fel. Azonban az evés közben szeszes italt fogyasztó vérének az alkoholszintje 1,5-2 óra elteltével lesz a legmagasabb.

A tudományos kutatások alapján, ha egy 75 kilós személy egy deci vodkát és három deci bort megiszik éjjel fél egyig, elméletileg reggel 6 órakor a vére nem kellene alkoholt tartalmazzon. Az orvosok szerint az utolsó pohár szeszes ital elfogyasztása után két órával tetőzik a vér alkoholtartalma.

Egy sör – két óra, egy liter bor – kilenc óra

Szakértők szerint az ittas sofőr vérvizsgálatát a baleset utáni 30 percen belül kell elvégezni, majd a vizsgálatot 30, de legfeljebb 60 perc után megismételni. Ily módon megállapítható, hogy növekvőben vagy pedig csökkenőben van a szervezet alkoholtartalma, vagyis könnyebb következtetni az elfogyasztott alkohol mennyiségére, a vér alkoholtartalmára a baleset elkövetésének pillanatában.

Az orvosok szerint egy hetvenkilós személy esetében egy deci vodka 0,45 ezrelékesre emeli a vér alkoholtartalmát, amely három órán belül ürül ki a szervezetből. Egy deci ötvenfokos pálinka 0,64 ezrelékesre növeli a vér alkoholtartalmát, és 4 óra múltán távozik a szervezetből. Egy deci 30 fokos likőr elfogyasztását követően 0,34 ezrelékesre emelkedik a vér alkoholtartalma, ami 3 óra múlva ürül ki a szervezetből. Egy fél liter sör 0,2 ezrelékkel növeli az alkoholtartalmat, ez két órán keresztül mutatható ki a szervezetben. Egy üveg bor, alkoholtartalomtól függően, 0,2-0,37 ezrelékkel emeli a vér alkoholtartalmát, és csak 7-9 óra után távozik a szervezetből. Az említett időket ajánlatos 30 perccel megtoldani, ha éhgyomorra fogyasztottak szeszes italt, illetve legalább két órával, ha evés közben.

Pszichológusok szerint az alkoholt fogyasztó sofőr hajlamosabb a gyorshajtásra, a szabálytalan előzésre, az agresszivitásra, veszélyesebben veszi be a kanyarokat. Emellett a szeszes ital hatására lelassulnak a reflexei, gyengülhet a látása és a hallása, ezért senkinek sem ajánlott alkoholfogyasztást követően közúti forgalomban járművet vezetni, még a fenti számítások alapján sem.

Átverések az ANAF és a BCR nevében is

A pénzcsalás változatai

Az adóhatóság és pénzintézetek nevében vernék át áldozataikat a leleményes csalók online. Mások kéretlen telefonhívások útján pénzintézetekben dolgozó személyeknek adják ki magukat, ezáltal nyúlnák le az ügyfelek megtakarításait.

Ezért az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF), valamint a bankok elővigyázatosságra intenek. Amint az ANAF tájékoztatójában hangsúlyozzák, az intézmény nevében illetéktelen személyek küldenek adókövetelésekat e-mailben, amit nem szabad teljesíteni. Minden olyan személy, akinek adózási helyzetét ellenőrizni szándékszik az adóhatóság, kap egy értesítést, amely tartalmazza az ellenőrzés jogalapját, az ellenőrzés kezdetének időpontját, az ellenőrzendő időszakot, vagy esetleg az ellenőrzés időpontjának elhalasztását, az ellenőrzéshez szükséges információk és dokumentumok jegyzékét, a vagyon- és jövedelemnyilatkozat benyújtásának kérését. A fentieken kívül az értesítés tartalmazza a kapcsolattartó személy, az adóellenőrök csoportja egyik tagjának nevét, valamint a telefonszámát, amelyen elérhető, nyilatkozatot arról, hogy a természetes személyt az adózási helyzet ellenőrzése megkezdésének napján felkérik, hogy jelenjen meg az értesítést kibocsátó adóhatóságnál, mellékelve az intézmény címét is.

Csalási kísérletek megelőzése – a BCR biztonsági intézkedései

A csalási kísérletek egyre kifinomultabbak, ezért a Román Kereskedelmi Bank Maros megyei kirendeltségének biztonsági szolgálata is óvatosságra inti a pénzintézet ügyfeleit. Mint hangsúlyozzák, folyamatosan azon dolgoznak, hogy az ügyfelek által végzett tranzakciók biztonságosak legyenek, de szükséges az ügyfelek részvétele is ebben a csapatmunkában.

– Akár e-mailben, telefonon vagy sms-ben keresik meg a bank nevében, soha ne adják meg a George alkalmazás eToken bejelentkezési adatait.

– A BCR soha nem kér kártyaadatokat a George-hoz való hozzáféréshez! Ha kéretlen kódok érkeznek a BCR-től, az ügyfelek azonnal értesítsék erről a pénzintézetet a *2227 vagy a +4021.407.42.00 telefonszámon.

– A BCR soha nem kéri a személyi igazolvány adatait online, e-mailben, telefonon vagy sms-ben.

– Nem kell megadni a személyes adatokat vagy a bankkártya adatait ismeretlen személyeknek vagy weboldalaknak.

– Ha bárki gyanús tranzakciókat észlel a számláján, vagy olyan üzenetet kap e-mailben, SMS-ben vagy WhatsAppon keresztül, amelyet gyanúsnak tart, azonnal értesíteni kell az intézményt a *2227 vagy a +4021.407.42.00 telefonszámon.

– A bank weboldalaihoz úgy lehet biztonságosan hozzáférni, ha a böngészőbe beírjuk a kívánt honlap címét (például: www.bcr.ro). Az e-mailben, sms-ben vagy a közösségi média felületein kapott BCR-alkalmazások linkjére nem ajánlott belépni – hangsúlyozta az ügyfelekkel kapcsolatot tartó osztály menedzsere, *Ovidiu Lucian Dudila*.

„Ne kövessék a csalók utasításait!”

A rendőrség közleménye szerint az áldozatokat arról tájékoztatják a csalók, hogy bankszámláik a kibertámadások következtében sebezhetővé váltak, és hogy a rendelkezésre álló egyenleget sürgősen biztonságos bankszámlára kell átutalniuk, különben fennáll a veszély, hogy a

Fotó: Nagy Tibor

számlán lévő pénzt elveszítik. Ily módon a gyanúsítottak ráveszik az áldozatokat – általában idős vagy a pénzügyi műveletekben járatlan embereket –, hogy utalják át a pénzüket az általuk ellenőrzött, ugyanannál a banknál nyitott bankszámlákra, ahonnan a pénzt azonnal kriptovalutára váltják, ezáltal is megnehezítve a követést és a lebukást.

A rendőrség arra figyelmezteti a lakosságot, hogy amennyiben ilyen jellegű kéretlen telefonhívásokat kap, ne kövesse a csalók által adott utasításokat, ne lépjen be az esetlegesen küldött linkre vagy mellékletekre, és azonnal vegye fel a kapcsolatot a legközelebbi rendőri egységgel – tájékoztat közleményében az országos rendőrség. (*pálosy*)

4 keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Mégis marad a belső égésű motor

Hónapokon keresztül arról cikkezett a szaksajtó, hogy 2035-től vége lesz a belső égésű motorral szerelt új autók forgalmazásának az Európai Unióban. A szabály értelmében a következő évtized közepétől csak olyan autókat lehetett volna újonnan eladni, amelyekben nincs belső égésű motor, azaz elektromos vagy hidrogéncellával működő gépjárműveket. Ezt el is fogadták, csak aztán – elsősorban a németek – úgy gondolták, hogy mégsem olyan jó ötlet. Akkor aztán elkezdődött a visszatánc.

Szintetikus üzemanyag, illusztráció Forrás: audaxrenewables.hu

Az okok között szerepel, hogy a teljes átállás rengeteg munkahely megszűnését eredményezte volna, ami nem tett volna jót a gazdaságnak, a piac ugyanis nem lett volna képes annyi embernek munkát adni. A gondolatmenet rendben is van, csak az a furcsa, hogy hónapokkal később ébredtek fel. A németekhez aztán sorban csatlakoztak más országok is, közöttük Románia és Magyarország. Közös erővel pedig sikerült felülírniuk a döntést.

Ennek értelmében 2035-től is lehet belső égésű motorral szerelt autókat értékesíteni az Európai Unióban, viszont csak abban az esetben, ha ezek az új autók teljesen CO_2-semleges, szintetikus üzemanyagokkal hajtottak, erről számolt be a múlt héten Frans Timmermans, az Európai Bizottság alelnöke, és a német közlekedési miniszter, Volker Wissing is hasonlókat írt egy Twitter-bejegyzésben. Annyival egészítette ki az alelnök nyilatkozatát, hogy az autókat kizárólag szintetikus üzemanyaggal, úgynevezett E-fuellal lehet majd tankolni, valamint hogy ennek a törvényi keretein dolgoznak.

Örvendhetnénk is a hírnek, hiszen így nem szűnnek meg újabb munkahelyek, nem kerül veszélybe a gazdaság. Azonban a döntésnek egyértelműen káros hatásai lesznek a klímaváltozásra. Hiszen ezáltal az autógyártók nem lesznek kötelezve arra, hogy a lehető leggyorsabban fejlesszék az elektromos autókat, hogy kidolgozzanak valamilyen stratégiát az akkumulátorok kérdésére, azaz nem fognak teljes gőzzel arra törekedni, hogy a közlekedés környezetbarátabb legyen. A mostani felülírással csak az időt húzzák, nyernek ugyan valamennyi időt a gazdaságnak, és nyugodtabban fogják tudni előkészíteni az átállást, viszont új céldátum nincs. Ha pedig nem kényszerítik őket valamilyen eszközzel és határidővel, akkor kétséges, hogy maguktól meghozzák ezt a döntést. Nagy valószínűséggel nem.

A másik gondot pedig éppen az E-fuel jelenti. Ennek az az előállítási módja, hogy a levegőből nyerik ki a CO_2-t, és különböző folyamatokkal alakítják üzemanyaggá. Viszont nem mehetünk el amellett, hogy a 2030 környékére tervezett kapacitással mindössze annyit lehet belőle maximum termelni, ami a német légi közlekedés 10%-át elégíti ki. Az pedig globális léptékben nem nevezhető soknak. Ott vannak még az úgynevezett bioüzemanyagok is, amelyek tekintetében még nem tisztázott minden kérdés. Az viszont tény, hogy ezek előállítása különböző gabonaféléket feltételez. Ez pedig még rosszabbul hangzik, hiszen oda vezethet, hogy lesz mit tankolni, de nem lesz mit enni, különösen a harmadik világ országaiban élőknek. Az eredeti terv felrúgásával tehát felborult egy szépnek ígérkező ív. Kérdés, hogy meddig tud működni az E-fuel, mennyibe kerül – mert egészen biztosan drága lesz –, illetve mennyire lesz hatékony. Tagadhatatlan, hogy szükség van egy teljes átállást biztosító céldátumra, amit nem lehet felülírni. Minél hamarabb.

Lejárt az olcsó autók ideje?

A háború kirobbanása óta azt tapasztaljuk, hogy mindennek nő az ára, infláció van, ez pedig az autópiacot is érinti. Már a koronavírus-járvány idején elkezdődött a drágulás, a mostani helyzet pedig csak tetézte. Kezdetben ott volt a félvezetőhiány, aztán következett a háború, és ezek oda vezettek, hogy az emberek először nem tudtak, majd nem mertek autót vásárolni. A használtautó-piacon kereslethiány alakult ki, ami az árak emelkedéséhez vezetett, ez pedig átterjedt az új autókra is. Középkategóriás járműveknél figyelhető meg Romániában, hogy két év alatt az árak akár 5000 eurót is emelkedtek. Azt senki nem tudja megjósolni, hogy az ár mikor tetőzik.

Voltak olyan elemzések, amelyek azt állították, hogy az autók ára elérte a csúcsot, és el fog kezdődni a csökkenés. Nem lett igazuk, mert nem csökkent, hanem újra emelkedett a használt autók ára az Egyesült Államokban. Ez ránk nézve azért is fontos, mert az árak változása az infláció alakulásának is megbízható jelzőszáma, az USA inflációja hatással lehet az európai gazdaságra, így a romániaira is.

De térjünk vissza a kezdeti nehézségekre. A világjárvány alatt az autógyártás problémáit először a lezárások, majd a csiphiány jelentette. Ennek következtében kevesebb új autó került használtként a piacra, mint korábban. Ennek következtében a kereslethez képest hiány mutatkozott, ami megdobta az árakat. Ez folyamatosan így ment egészen a tavalyi év végéig, amikor is elkezdett javulni a piaci egyensúly, és elkezdtek csökkenni az árak. Sokan úgy gondolták, hogy végre fel lehet lélegezni, ám a várakozásokkal ellentétben az árak mérséklődése nem folytatódott 2023 elején, hanem ismét növekedésnek indult. A szakértők két dolgot látnak a jelenség mögött. Egyrészt azt, hogy a korábbi kiesett gyártás miatt még mindig relatív kevés a készlet, vagyis nincs olyan sok kész autó, amit be lehetne dobni a piacra. Másrészt sokan, a szigorúbb kamatkörnyezet és az egyre emelkedő lízingdíjak miatt, inkább kivásárolják magukat a hitelből. Ennek következtében pedig milliós hiány alakult ki a néhány éves használt autók piacán, mondta a CNBC-nek adott interjújában Chris Frey, a Cox Automotive tanácsadó cég szakértője.

A szakember azt is hozzátette, hogy az év elejétől a cég nagykereskedelmi használtautó-piaci árindexe március közepéig 8,8%-kal emelkedett. A mutatót a használtautó-kereskedőknek rendezett árverések árai alapján számolják ki, és azt méri, hogy miként állnak az árak az 1997-es szinthez képest, ugyanis az akkori árakat tekintik 100-nak. Most pedig meg lehet kapaszkodni! Március közepén 238,6 ponton állt a mutató, jó úton haladva a 2022 elején kialakult rekord felé, ami 257,7 pont volt.

Használt autók Forrás: autopro.hu

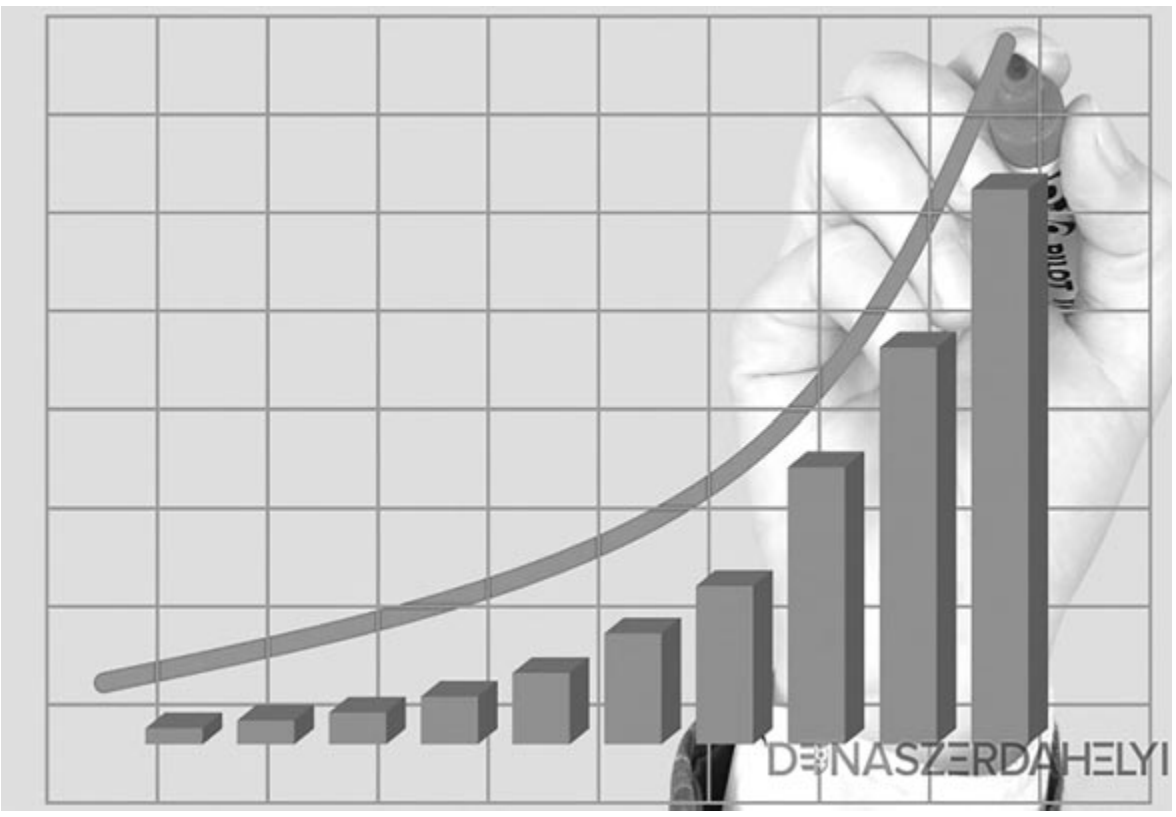

Áremelkedés, illusztráció Forrás: dunaszerdahelyi.sk

Az is fájdalmas, hogy a használt autók mennyisége 21%-kal marad el az egy évvel korábbitól, és 26%-kal a koronavírus-járvány előtti szinttől, ezen adatok pedig arra engednek következtetni, hogy az áremelkedés még korántsem járt le, lehet számítani további drágulásokra is. A Cox Automotive elemzőinek előrejelzése szerint a járvány előtti 38 millió feletti szintet leghamarabb 2026-ban érheti el a használtautó-piac, ha nem következik be valamilyen újabb sokkhatás.

Az áremelkedés egyik velejárója, hogy a vevők kivásárolják magukat az autólízingjükből, ahelyett, hogy úgy szabadulnának meg a gépjárműtől, hogy továbbadják azt. A magasabb piaci ár miatt ugyanis a jármű értéke bőven kompenzálja a kivásárlásra fordított összeget. A legfrissebb adatok szerint az Egyesült Államokban idén februárban egy használt autó átlagos nagykereskedelmi ára 26.068 dollár volt. A rekord 28.000 dollár volt egy évvel korábban. Viszont két évvel ezelőtt az átlagár 22.000 dollár körül alakult. Ezek a számok is jól mutatják, hogy milyen folyamatok mentek végbe az utóbbi években.

A kiút a jelenlegi helyzetből az lenne, ha az autógyártók növelnék az általuk előállított új autók számát, aminek következtében a használt autók piaca is nőne. A várakozások értelmében lesz is növekedés ezen a területen, viszont a vállalatok el akarják kerülni azt a túltermelést, ami korábban jellemezte az iparágat. Chris Frey interjújában úgy fogalmazott, hogy az autógyártók „megérezték az arany szagát”, azaz felismerték, hogy a kínálat korlátozásával növelhetik a profitjukat.

Az utóbbi évek kisebbségvédelmi szempontból legátfogóbb jelentését mutatta be Vincze Loránt az Európai Parlamentben

A Kisebbségvédelmi Keretegyezményt és a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját be kell építeni az uniós jogrendbe – áll abban a jelentésben, amelyet április 17-én este mutatott be Vincze Loránt az Európai Parlament (EP) plenáris ülésén. Az RMDSZ EP-képviselője kérésére az Európai Parlament első alkalommal készített átfogó jelentést az Európai Unió és az Európa Tanács (ET) közötti együttműködésről.

A jelentés kiemeli: az ET által kidolgozott és nyomon követett kisebbségvédelmi jogi eszközök jelenleg is a világ legátfogóbb, jogilag kötelező erejű eszközei. Emlékeztet arra, hogy az EU a kisebbségek védelme tekintetében meghatározott csatlakozási feltételek között fontos elemként tartja számon a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény végrehajtását, de ez nem elégséges: az Európai Uniónak a jogállamiság és az alapvető jogok EU-n belüli nyomon követésének részévé kell tennie a kisebbségek védelmét – azaz nem csak a csatlakozás előtt, de az után is követni kell az abban foglaltak betartását.

„Szükség van az Európai Unió és az Európa Tanács közötti szorosabb együttműködésre, erre mindkét fél részéről megvan a nyitottság és az igény. Megalakulásukkor a két páneurópai intézmény céljai teljesen különbözőek voltak, de ez az idők során megváltozott, az intézmények átalakultak, és ma kiegészítik és erősítik egymást, hiszen mindkettő az emberi méltóság, az egyenlőség és az emberi jogok tiszteletben tartásának közös értékein alapul. Számomra fontos, hogy a kisebbségek kultúrájának és nyelvének védelme közös érték legyen, amelyet intézkedésekkel védenek, mandátumom teljes ideje alatt ezen dolgoztam. A jelentés megszavazásával jelentős lépést teszünk ennek elérése érdekében” – nyilatkozta Vincze Loránt.

A jelentésben az EP ismételten felhívja az EU-t, hogy csatlakozzon a Kisebbségi Keretegyezményhez és a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájához, valamint szorosabb jogi kapcsolatokat szorgalmaz az EU és az ET között a kisebbségi jogok területén. A javaslat szerint az EU hitelességét a csatlakozási folyamatban erősíti, ha a jogállamiság és az alapvető jogok unión belüli nyomon követésének részévé teszi a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény normáit. Ugyanakkor kéri a két intézmény között megszilárdult stratégiai partnerség formalizálását, a 2007-es együttműködési egyezmény felülvizsgálatát és parlamentközi küldöttség létrehozását az EP és az ET parlamenti közgyűlése között.

A jelentés szerint az együttműködés célja kell legyen, hogy az EU átvegye a Velencei Bizottság szakértői véleményeit, hogy mihamarabb lezáruljon az EU-nak az Emberi Jogok Európai Bíróságához való csatlakozási folyamata, valamint, hogy az EU a lehető legszélesebb körben igazodjon az ET egyezményi rendszeréhez.

Az EU és az ET együttműködéséről szóló jelentést az Európai Parlament Alkotmányügyi Bizottsága (AFCO) február 28-i ülésén elsöprő többséggel, ellenszavazat nélkül fogadta el. Az EP plenárisa kedden szavazott a jelentésről, melyet 494 támogató, 76 ellenszavazattal, 76 tartózkodás mellett fogadott el.

Az EU és az ET közötti intézményi kapcsolat több mint 65 évre tekint vissza, és jelentős fejlődésen ment keresztül a 2007. évi együttműködési megállapodás aláírása és a Lisszaboni Szerződés 2009-es hatályba lépése óta. (*közlemény*)

A zöldátállás sikeréhez erősíteni kell az EU klíma- és kereskedelmi diplomáciáját

Az EU-nak globális téren fokoznia kell a klíma- és kereskedelmi diplomáciai tevékenységét, az unión belül pedig arra kell összpontosítania, hogy méltányos legyen a zöldátmenet, és az emberek támogassák ezt az átállási folyamatot – jelentette ki Winkler Gyula **(RMDSZ, néppárti) európai parlamenti képviselő múlt szerdán, Déván tartott sajtótájékoztatóján.**

Winkler Gyula ismertette a Global Energy Monitor, a globális energiapiac alakulását nyomon követő nemzetközi agytröszt nemrég közzétett elemzését, amely szerint 2022-ben aggasztóan sok új, széntüzelésű erőműre bocsátottak ki engedélyt. Kína, India és Indonézia tervezi a legtöbb ilyen létesítmény felépítését – tette hozzá a képviselő. Az EU szén-dioxid-mentesítési erőfeszítései kudarcra vannak ítélve, ha globális viszonylatban a többi ország nem tesz hasonló erőfeszítéseket.

„Nem elég nemzetközi konferenciákon összejönni, és ambiciózus célokat kitűzni, ha később nem tartjuk be mindannyian, amit elhatározunk. Az EU továbbra is kitartóan törekszik a klímacélok elérésére, ráadásul a zöldátmenet közepén vagyunk, miközben zajlik az ukrajnai háború, és arra törekszik az unió, hogy függetlenedjen Oroszországtól, ami a szénhidrogéneket illeti. Az EU-nak meg kell találnia az eszközöket, a módokat, hogy az éghajlatváltozás terén kifejtett diplomáciai tevékenység és a kereskedelmi diplomácia révén rávegye a globális partnereinket is, hogy kövessenek minket ezen az úton” – mondta Winkler Gyula.

Az RMDSZ-es képviselő hangsúlyozta, hogy a zöldátmenet sikere nagymértékben függ attól is, hogy az EU-n belül mennyire lesz méltányos. „Nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk az átállás méltányosságára. Nem elég, ha van egy méltányos átállást támogató alap. Figyelembe kell vennünk az egyes országok és régiók sajátosságait. Ha nem sikerül a zöldátmenetet méltányosan megvalósítani, elveszítjük az emberek támogatását” – magyarázta Winkler.

A képviselő szerint Románia rendkívül aktív kell hogy legyen mindkét tagállami csoportban, amelyek az atomenergia és a földgáz mint átmeneti üzemanyag további felhasználását szorgalmazzák. „Különleges helyzetben vagyunk. Romániának rendkívül aktívnak kell lennie a Franciaország által vezetett csoportban, amely támogatja az atomenergia további használatát, de a Németország által vezetett csoportban is, amely a földgázt átmeneti üzemanyagként akarja használni még 25-30 évig. Ebben a két csoportban kell szilárdan megvetnünk a lábunkat” – tette hozzá. (*közlemény*)

Magyar Polgári Erő

A polgári szellemiség tovább él

Ezzel a címmel juttatott el közleményt szerkesztőségünkbe az MPP, amelyben bejelentette, hogy a Bukaresti Törvényszék március 15-én Magyar Polgári Erő megnevezéssel jóváhagyta egy új magyar politikai alakulat bejegyzését. A döntés március 28-án vált jogerőssé, és iktatták a politikai pártok jegyzékébe.

A közlemény szerint a Magyar Polgári Erő alapítását olyan aktív közéleti szereplők kezdeményezték, akik az eddig kialakult politikai struktúrákat nem tekintik megfelelőnek tevékenységükhöz. A Magyar Polgári Párt szellemi jogutódjaként olyan politikai szervezetet hoztak létre, amely figyelembe veszi az Európában zajló eseményeket, a magyar kormány nemzetpolitikai törekvéseit és a magukra hagyott vagy kirekesztett nemzeti gondolkodású polgárok igényét, valamint a „helye és ideje van a versenynek, és helye és ideje van az együttműködésnek” alapelvét.

A 2016-os választások alkalmával a Magyar Polgári Párt tizenöt polgármesteri tisztséget nyert, országos szinten először jutott be a törvényhozásba két képviselője, akik által az autonómia ügye a közbeszéd témájává vált, Székelyföld autonómiastatútumának törvénytervezete kétszer is a parlament asztalára került.

„A nemzeti oldalon azóta hozott döntések nem bizonyultak eredményesnek, az egységesítés folyamata nem megerősödést hozott, hanem a lemorzsolódások és a kizárások miatt egyre gyengülő pártok fúziója által létrehozott szövetség sokunk bizalmát elvesztette.” Ezért a „versenyezni, ahol lehet, együttműködni, ahol szükséges” alapelvet közös dokumentumban kívánják rögzíteni az erdélyi magyar politikai szervezetekkel.

A Magyar Polgári Erő alapítói Kulcsár-Terza Józsefet bízták meg az ügyvivő elnöki feladatokkal, teljes körű felhatalmazást adva arra, hogy a párt első országos tanácsáig ügyvivő elnökséget állítson fel, és a szervezet képviseletében tárgyalásokat folytasson a politikai élet szereplőivel.

„A 2024-es választásokra készülve, akik egyetértenek elveinkkel és célkitűzéseinkkel, jelentkezhetnek a Magyar Polgári Erő létrehozóinál” – áll egyebek mellett a közleményben. (*mózes*)

Újabb reformokat ígér Macron egy száznapos program keretében

Emmanuel Macron francia elnök egy száznapos program keretében további reformokat és részletes társadalmi vitát ígért az oktatás, az egészségügy és az illegális migráció területén.

Macron hétfői, a nemzethez intézett élő televíziós beszédében elmondta: megérti a franciák nyugdíjreform miatti dühét, és sajnálja, hogy nem sikerült konszenzusra jutni az ügyben. Az elnök szerint ezekre a változtatásokra azért van szükség, hogy mindenki számára biztosítani tudják a nyugdíjat.

Macron szombaton, néhány órával azután írta alá a többek között a nyugdíjkorhatár 62-ről 64 évre emelését is tartalmazó nyugdíjtörvényt, hogy az alkotmánybíróság jóváhagyta azt.

A közvélemény-kutatások azt mutatják, hogy a franciák többsége továbbra is ellenzi a reformot, amelyet a kormány egy vitatott mechanizmussal, a nemzetgyűlés megkerülésével vitt véghez. A baloldal és a szakszervezetek úgy döntöttek, hogy folytatják a demonstrációkat, és máris a május 1-jei tömegtüntetésekre figyelmeztetnek.

Az elmúlt hetekben Macron népszerűsége gyakorlatilag lezuhant, az egyik jelentős szakszervezet vezetője szerint jó úton jár afelé, hogy a káosz elnöke legyen. A francia sajtó szerint a vele szembeni ellenállás megnyithatja az utat Marine Le Pen szélsőjobboldali pártja előtt, ez az erő már képes volt megszorongatni az elnököt és támogatóit a 2022-es elnökválasztás idején is. (*Euronews*)

Próbafelvételi

Nem a vizsgán tapasztalják meg először a stresszt

Nagy-Bodó Szilárd

Az emberek többsége nem szeret vizsgázni, ami érthető is, hiszen minden ilyen megmérettetés hatalmas stresszel jár. Ezekben az esetekben olykor még a nevünk leírása sem könnyű, nemhogy az idő beosztása és a helyes válaszokon való gondolkodás. Pedig egy-egy vizsgán sok minden múlik, bármennyire is közhelyesen hangzik, akár a jövőnk is. Ilyen vizsga az is, amely azt hivatott eldönteni, hogy ki kerül be egy egyetemre, és ki esik ki. A tét nagy, a tárgyi tudás pedig önmagában nem elegendő, viszont a diákoknak egyfajta biztonságot ad, ha tudják, hogy körülbelül mire számíthatnak. Ezért is szervezi meg minden évben háromszor – decemberben, áprilisban és júliusban – a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) a próbafelvételit.

Ennek az a célja, hogy a felvételizni kívánó diákok ízelítőt kapjanak a megmérettetésből. Egy rácstesztről van szó, amit számítógép javít ki; ki kell tölteni egy vizsgalapot, amihez a diákok nincsenek hozzászokva, ezért fontos, hogy legyen helyszíni próba, mondta el lapunknak *Czink Gergő,* az MMDSZ alelnöke. Sokszor azon múlik a jegy, hogy sikerül-e formailag megfelelően kitölteni a lapot, vagy hogy be tudják-e osztani az időt. Utóbbira is odafigyelnek a szervezők, hiszen a próbafelvételin is ugyanannyi idő áll a diákok rendelkezésére, mint a valós vizsgán.

Nehézségi szintjét tekintve a próbafelvételi nehezebb, mint a rendes felvételi, emelte ki az alelnök. Ennek a magyarázata az, hogy szokják a körülményeket, és majd a felvételin úgy érezzék, hogy tudják a választ a kérdésekre. Persze sok esetben elkeserednek, mivel a jegyek nem nagyok, általában egyestől nyolcasig, kilencest nagyon ritkán látni, magyarázta Czink Gergő, aki hozzátette, hogy az eredményeket árnyalja, hogy nem mindenki halad ugyanabban az ütemben, valamint sorrendben a felkészüléssel.

A próbafelvételi kérdéseit orvostanhallgatók írják, de a tanárok is átnézik. Ugyanazok az oktatók vesznek részt ebben, akik a felvételi kérdéseit is írják, összeállítják, azaz elmondható, hogy a próba- és a valós felvételi minősége azonos.

A most esedékes áprilisi próbafelvételi, a decemberihez hasonlóan, a különböző, vizsgaközpontoknak nevezett városokban lesz, ahova elmennek az MMDSZ önkéntesei, és ott egy iskolában a jelentkező diákokkal megíratják a tételt, magyarázta az MMDSZ alelnöke. Idén próbafelvételit tartanak Marosvásárhelyen, Brassóban, Kézdivásárhelyen, Kovásznán, Sepsiszentgyörgyön, Nagybányán, Nagyváradon, Nagykárolyban, Csíkszeredában, Zilahon, Székelyudvarhelyen, Szatmárnémetiben, Szilágysomlyón, Gyergyószentmiklóson és Baróton. Ezekben a városokban április 21-én kerül sor a próbafelvételire, kivétel Marosvásárhely, ahol egy héttel később, 28-án lesz a megmérettetés a Bolyai Farkas Elméleti Líceum épületében.

A szervezők ragaszkodnak ahhoz, hogy a diákok a helyszínen tegyék próbára a tudásukat, ezért nincs lehetőség online bejelentkezni. Azok a tanulók, akik nem az említett településeken élnek, elutazhatnak egy vizsgaközpontba, ahol kitölthetik a tesztet. A szervezők létrehoztak egy Facebook-csoportot, ahol folyamatosan tartják a kapcsolatot az érdeklődőkkel, ennek a neve: MOGYTTE Felvételi 2023. Itt megtalálhatók a kapcsolattartó diákok elérhetőségei, akiket meg lehet keresni üzenettel vagy telefonhívással, ők pedig elmondják, hogy hol és mikor lesz a próbafelvételi. A kapcsolattartó diákoknak a próbafelvételire vonatkozó kérdések mellett fel lehet tenni olyanokat is, amelyek a rendes felvételivel vagy az egyetemi élettel kapcsolatosak.

Az áprilisi próbafelvételi plakátja Forrás: az MMDSZ Facebook-oldala

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

GÉPI VAKOLÁS, glettelés, festés. Tel. 0749-663-332. (15060-I)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Szilárd. (19366-I)

VÁLLALUNK elérhető áron lépcsőházfestést, teljes körű lakásfelújítást. Tel. 0751-920-197. (19389-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0725-147-052, Balázs. (19338)

FAMETSZÉS, favágás, permetezés. Tel. 0770-621-920. (19259)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Mindenféle építkezési anyaggal rendelkezünk. Tel. 0725-147-052, Csaba. (19339)

KÉSZÍTÜNK bármilyen típusú háztetőt, vállalunk kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0758-639-258. (19367-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0725-147-095, István. (19338)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempézést, parkettezést stb. vállalok. Tel. 0771-393-848. (19391)

MEGEMLÉKEZÉS

„Elment tőlünk,
mint a lenyugvó nap,
de szívünkben él,
és örökké ott marad.”
(Reményik Sándor)

Fájó szívvel emlékezünk a mai napon
DEÁK MIHÁLYRA,
a szeretett férjre, édesapára, nagyapára, dédapára, testvérre, jó barátra halálának első évfordulóján.
Akik ismerték és szerették, gondoljanak Rá kegyelettel!
Emlékét szívünkben mindörökké megőrizzük.
Bánatos felesége, testvérei, lánya, veje, unokái és dédunokája. (19350)

Tudom, hogy figyelsz ránk onnan fentről,
s meghallgatod bánatunk,
de az lenne a legszebb mégis, ha tudnánk,
hogy mindennap láthatunk.
Örökké emlékeinkben és szívünkben élsz.

Szomorú szívvel emlékezünk a drága jó feleségre, szerető édesanyára, gondoskodó nagymamára, jó barátra,
KISS ERZSÉBETRE
(Zsóka),
aki már 6 éve, április 19-e óta nincs közöttünk.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család: Karcsi, Márti, Karcsika és Dávid. (19385)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett, jó férj, édesapa, nagytata, dédtata, após, nagybácsi, barát és jó szomszéd,
SOMODI JENŐ
a Metalotehnica volt dolgozója
életének 87. évében örökre megpihent.
Temetése április 19-én, szerdán délután 2 órakor lesz a gegesi református temetőben, református szertartás szerint.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család és szerettei. (19390-I)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, rokon és jó ismerős,
KISS JUDIT MELINDA MÁRIA
született Steuer
a Mezőgazdasági Líceum volt matematikatanárnője
életének 85. évében, 2023. április 17-én elhunyt.
Drága halottunk virrasztása 2023. április 19-én, szerdán 17-20 óra között a Pax temetkezési vállalatnál, illetve temetése 2023. április 20-án, csütörtökön 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, katolikus szertartás szerint.
Emlékét szeretettel őrizzük.
A gyászoló család. (19401-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Fájdalommal búcsúzunk id. SOMODI JENŐTŐL. Őszinte részvétünk nővéremnek és családjának. Nyugodjon békében, sógor! Sógornője, Manyi, fiai, Jocó, Előd és Claudia. (19402-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága édesanyánk, BARTÓK JOLÁN temetésén részt vettek és fájdalmunkban osztoztak.
Szerettei. (19392-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A marosszentgyörgyi GASTROMETAL magáncég HEGESZTŐT és SEGÉDMUNKÁSOKAT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0728-328-884, az önéletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várják. (67217-I)

FRISS NYUGDÍJAST alkalmazunk ÉJJELIŐRNEK. Az önéletrajzokat Marosvásárhelyen a Maros utca 17. szám alá vagy a jobs@multiplan.ro e-mail-címre várjuk. (67231–I)

VILLANYSZERELÉST vállalok Marosvásárhelyen. Tel. 0770-515-098. (67232-I)

DORA OPTICS

KEDVEZMÉNY!

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

http://www.doraoptics.ro/

Szemüvegvásárlás esetén

AJÁNDÉK

dioptriás napszemüveg-lencse!

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel áprilisra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják
a 0365-882-747-es telefonszámot
hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM